

ZBERATEĽ® 2009

11

Ročník XV.
1,95 € / 59 Sk
ISSN 1335-8693

MESAČNÍK PRE ZBERATEĽOV • ODBORNÉ ČLÁNKY • INFORMÁCIE • INZERCIA

Pošta československá 1919 má 90 rokov
(20 – 21)

Zimný motív ako vianočná známka 2009

Z PONUKY FIRMY ZBERATEĽ

Ponuka námetov
a teritórií (40 – 41)

Naši susedia
hýria novými
nápadmi (7 – 9)

© Welt Museum

Quelle: Texte übernommen in engerer mit Zeichnung von adrian grossen, 1994, M&M Museum of Art

Design: M&M&Co

Aj športové námety sú predmetom zberateľstva pohľadníc (12 – 14)

Spoločné vydanie k ázijskej výstave poštových známok vsadilo na Pandu veľkú (24 – 25)

Pozornosť sa vypláca – nález obrátenej prítláče určite poteší (19)

Pomôže niekto rozlúštiť perfinársky hlavolam? (22)

Vážení čitatelia,

dušičkovské obdobie prinieslo aj správu vydavateľa, ktorú sa dočítate v dnešnom čísle. Redakcia, napriek tomu, že nemá v tomto prípade rovnaký názor, nemôže toto rozhodnutie žiadnym spôsobom zmeniť ani ovplyvniť. Vydavateľ určite situáciu konzultoval s analytikom a redakcii neostáva nič iné, ako jeho rozhodnutie v celom rozsahu akceptovať. Veríme však, že záujem o zberateľstvo sa týmto krokom neznižuje.

Slovenská pošta, a. s., vydala 23. októbra 2009 dve známky

K novembrovému číslu Zberateľa

v zberateľsky obľúbenom emisnom rade Ochrana prírody, ktorá sa v tomto roku zamerala na ohrozených a chránených obojživelníkov. Zaujímavá je aj tlačová úprava vo forme listu s dvoma trojicami známok. Emisiu, okrem tradičných FDC, tvoria aj dve analogické pohľadnice. Rubriku dopĺňa emisný plán našich poštových známok na budúci rok. Na obálke prinášame tohtoročnú vianočnú známku, ktorá pod názvom Zimný motív vyšla zo súťaže detských kresieb v rámci vianočných Bratislavských zberateľských dní.

V rubrike o novinkách susedov prinášame viaceré podnetné, z nášho pohľadu zaujímavé a vydatené námety.

Pokračujeme ďalšou časťou (už 16.) úspešného seriálu o zberateľstve pohľadníc, Malej školy filokartie, keď A. Urminský uvádza kapitolu zbierania pohľadníc s námedom šport. Spoločné vydania (17) približujú 23. ázijskú výstavu známok. D. Evinic z poštovej histórie vybral príspevok o málo známych známkach nákazového fondu. J. Solava v pokračujúcom seriáli o operenoch – spoločníkoch človeka, predstavuje kalužiaka červenonohého. Štúdia J. Čtvrtečku o košických hářčekoch sa 20. časťou dostala do záverečnej fázy s potvrdením správnosti identifikácie rozloženia hářčekov na tlačovej doske. Po dlhšom čase prispel aj M. Gerec, a to štúdiou o hářčeku k 100. výročiu organizovanej filatelie. R. Klíma pripomína 90 rokov od vydania emisie Pošta československá 1919. Numizmatikom ponúkame dva kratšie príspevky o medailách, od A. Fialu a od M. Buriana. R. Fischer spomína na jubilantov, ktorí tvorili históriu našej známkovej tvorby. Perfinársky hlavolam sa pokúša riešiť M. Bachratý. O pomníku Štefánika vo Vrbovom píše J. Maniaček.

Číslo prináša aj niekoľko ďalších zaujímavých príspevkov, inzerciu a tradičnú ponuku zaujímavých námětov a teritórií.

Veríme, že vám Zberateľ aj predposlednýkrát spríjemní chvíle oddychu a priniesie veľa zaujímavého čítania.

Vaša redakcia

ZBERATEL'®

Ročník XV. - 2009 • Číslo 11 • Cena 1,95 €

Z OBSAHU / CONTENTS / INHALT

- **Novinky Slovenskej pošty / New issues of Slovak Post / Neuheiten der Slowakischen Post (3-5)**
- **Z novinek našich susedov / Some new items of our neighbours / Aus Neuigkeiten unserer Nachbarn (6-9)**
- **J. Čtvrtečka: Košický hářček – rozlíšenie hářčekových polí podľa skutočného umiestnenia na tlačovej doske (XX) / Souvenir sheet of Košice - recognition of souvenir sheet fields according to the true position on printing plate / Block Košice – Blockfeldunterscheidung nach genauer Position auf der Druckplatte (10-11)**
- **A. Urminský: Malá škola filokartie (16) / Short course of postcard collecting / Grundschule des Ansichtskartensammeln (12-14)**
- **D. Evinic: Známky nákazového fondu / (16-19)**
- **R. Klíma: Pošta československá 1919 má 90 rokov / 90th anniversary of Pošta Československá 1919 / Der 90. Jahrestag des Aufdruckes Pošta Československá 1919 (20-21)**
- **J. Solava: Operence – spoločníci človeka – Kalužiak červenonohý / Birds – companions of people / Vögel – Gesellschafter des Menschen (23)**
- **dn: Spoločné vydania (17): 23. ázijská medzinárodná výstava známok / Joint issues / Gemeinschaftsausgaben / 23rd Asian International Stamps Exposition / 23. Asiatische Internationale Briefmarkenausstellung (24-25)**
- **M. Gerec: Hářček č. 69 / Block 69 (26-28)**
- **R. Fischer: Oslavenci 2009 / Jubilanten 2009 / (32-34)**

ZBERATEĽ®

Mesačník pre filatelistov, numizmatikov, filokartistov, zberateľov telefónnych kariet a iných predmetov zberateľského záujmu

■ **Vydavateľ:** Anton Kulhánek, Bratislava. Registračné číslo časopisu: MK 1188 / 95 zo dňa 1. 2. 1995 | ISSN 1335-8693

■ **Adresa redakcie:** ZBERATEĽ, Račianska 17, 831 02 Bratislava, ☎ 0902 249 351, e-mail: zberatel.redakcia@chello.sk.

■ **Redakčná rada:** RNDr. Milan Antala, dr. Ondrej Földes, Ing. Marian Jobek, Ing. Miroslav Gerec, PhDr. Elena Minarovičová (predsedníčka), Mgr. Antónia Paulinyová, RNDr. Michal Zika a dr. Severín Zrubec (čestný predseda).

■ **Redakcia:** Ing. Peter Malík, PhD. - šéfredaktor, Antonín Kulhánek - člen redakcie, Martina Đurkáčová - grafická úprava, RNDr. Milan Antala - jazyková úprava, Mgr. Pavol Ondráška.

■ **Cena a predplatné:** Cena za jeden výtlačok **1,95 €**/59 Sk. Pri odbere 11 ks a viac vydavateľ poskytuje 20% zľavu. Celoročné predplatné na rok 2009 (vrátane poštovného): Pre abonentov zo Slovenskej republiky **19,50 €**/590 Sk, pre abonentov z Českej republiky **34,95 €**/860 Kč, pre abonentov z ostatnej Európy **41,49 €**/1250 Sk, pre abonentov zo zámorských krajín 83 USD (53,11 €).

■ Zasielanie príspevkov a inzerátov: Články napísané strojom, na počítači (PC formát WORD) zasielané elektronickou poštou, na CD, prinesené v USB kľúči alebo čitateľne napísané ručne. Obrazové podklady na ilustráciu formou zapožičania originálov na základe dohody, elektronickou cestou naskenovaných obrázkov (formát BMP, JPG alebo TIF, min. 300 dpi) alebo zaslaním kvalitnej reprodukcie.

Redakcia si vyhradzuje právo uverejniť aj príspevky, s ktorých obsahom sa nestotožňuje. Nevýžiadané rukopisy redakcia nevracia.

■ **Tlač:** Tlačiareň KOMPRINT, Borinská 8, 841 03 Bratislava 47, ☎ 02/6446 2403, fax: 02/6446 2404, e-mail: komprint@mail.eurotel.sk, www.komprint.com

■ **Číslo 11/2009:**

Redakčná uzávierka 28. októbra 2009
Do tlače dané 2. novembra 2009
Dátum vydania 5. novembra 2009

INFORMÁCIE O SLUŽBÁCH ZBERATEĽA

INZERÁTY

Cena jedného aj načatého riadka inzerátu je 0,83 € / 25 Sk. Za zvýraznenie rámečkom účtujeme príplatok 1,16 € / 35 Sk Na trikrát opakovaný inzerát poskytujeme zľavu 30%. Abonentí časopisu majú v každom čísle prvých 5 riadkov inzerátu zdarma. Úhradu inzerátu, resp. potvrdenku o úhrade treba zaslať na adresu redakcie najneskôr so znením inzerátu. V záujme uverejnenia presného znenia inzerátov žiadame ich písať na stroji (počítači) alebo čitateľne paličkovým písmom. Za obsah zodpovedá podávateľ, inzeráty vecne neupravujeme a uverejňujeme ich v došlom poradí.

KOMERČNÉ INZERÁTY A REKLAMY

Cenu za uverejnenie plošných komerčných inzerátov a reklám na vnútorných čiernobielych stranách podľa dodaných predlôh účtujeme podľa požadovanej veľkosti plochy:

Celá strana A5 (128 x 180 mm)	106,22 €/3 200 Sk
Polovica strany A5 (128 x 90 mm)	63,06 €/1 900 Sk
Štvrtina strany A5 (64 x 90 mm)	33,19 €/1 000 Sk
Jedna osmina strany A5 (64 x 45 mm)	18,25 €/550 Sk

Pokiaľ nie je dohodnuté inak, redakcia si vyhradzuje právo rozhodnúť o mieste uverejnenia reklamy v časopise. Grafickú úpravu reklám, uverejnenie reklám na farebnej strane a iné neštandardné požiadavky, účtujeme podľa osobitného sadzobníka alebo na základe dohody.

OZNAMY O PODUJATIACH

Informácie nekomerčného charakteru o výmenných schôdkach, burzách a zberateľských stretnutiach sú uverejňované bezplatne.

PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

V tejto rubrike ponúkajú materiál možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ, Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava, ☎ 02 44 250 149, 0911 250149, e-mail: zberatel@chello.sk, v dňoch pondelok až piatok od 10.00 do 18.00 hod. Ponúkaný materiál možno objednať aj písomne, prípadne telefonicky. K cenám účtujeme poštovné a balné. Ceny ponúkaných materiálov platia (pokiaľ nie je uvedené inak) vždy len do vydania ďalšieho čísla časopisu Zberateľ alebo do vypredania zásob. Abonentom časopisu poskytujeme na ponúkaný tovar zľavu 5%.

PLATBY ZO ZAHRANIČIA

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál

- z Českej republiky: na účet Anton Kulhánek, číslo účtu 147 1883 123/0800, Česká spořitelna, pobočka Trutnov, do správy pre prijímateľa uveďte meno a druh platby

- z ostatných štátov Európy a Záhoria: na účet Anton Kulhánek-Zberateľ, číslo účtu 0170170280/0900, Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava,

IBAN: SK66 0900 0000 0001 70170280 BIC: GIBASK BX

PLATBY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál

- peňažnou poukážkou typu H v hotovosti na adresu predajne Zberateľ, Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava,
- peňažnou poukážkou typu U v hotovosti na účet číslo: 0170170280/0900; vo variabilnom symbole uveďte číslo zo spravidelného listu k zasielanému tovaru,
- prevodom z účtu na náš účet č. 0170170280/0900; v správe pre prijímateľa uveďte predmet platby, v prípade predplatného uveďte adresu, na ktorú máme časopis poslať.

Zberateľ, Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava 3

☎ 02/44 250 149, e-mail zberatel@chello.sk

Otváracie hod.: pondelok až piatok 10.00 – 18.00 hod.

Kontakt na redakciu: zberatel.redakcia@chello.sk

NOVÉ SLOVENSKÉ POŠTOVÉ ZNÁMKY A INÉ ZBERATEĽSKÉ MATERIÁLY

■ Ochrana prírody – Korytnačka močiarna, Salamandra škvrnitá

V rámci emisného radu Ochrana prírody Slovenská pošta, a. s., vydala 23. 10. 2009 sériu dvoch známok rovnakých nominálnych hodnôt 1,10 eura (33 Sk) s vyobrazeniami chránených vodných živočíchov. Znamky vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., ocelotlačou

z plochých dosiek v kombinácii s ofsetom na tlačových listoch 2 x po 3 známky (TF „Pražský hrad“) v náklade 25 000 TL. Katalógové čísla známok sú 461 a 462.

Súčasťou emisie sú aj dve obálky dňa vydania s pečiatkou dňa vydania, ktoré vytlačila tlačiareň AB, s. r. o., Bratislava, v náklade po 3 200 kusov.

Autorom výtvarného návrhu celej emisie (známky, FDC, pečiatky FDC) je Robert Jančovič, známky a FDC vyrýl Rudolf Cigánik.

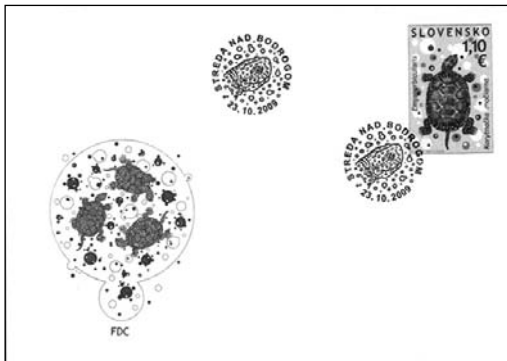
Korytnačka močiarna je jediným pôvodným zástupcom korytnačiek žijúcim na Slovensku. Rovnako ako všetky druhy vodných korytnačiek má mierne klenutý pancier, ktorého horná časť (karapax) dosahuje dĺžku až 30 centimetrov. Karapax je hnedočierny s množstvom drobných belavých až žltých škvrn. Brušná časť panciera (plastrón) je žltobiela až svetlohnedá s variabilnou tmavou, spravidla čiernou kresbou. Koža končatín, chvosta, krku a veľkej časti hlavy je pokrytá šupinami. Predné nohy majú päť a zadné štyri prsty s ostrými pazúrkmi, medzi ktorými je vyvinutá plávajúca blana.

Korytnačka močiarna obýva stojaté alebo mierne tečúce teplé, bahnité a zarastené vody v nižších nadmorských výškach. Aktivita korytnačiek začína koncom marca v závislosti od klimatických podmienok. Počas dňa hľadá potravu a ukrýva sa vo vodnom prostredí, alebo sa slní na brehoch či rôznych predmetoch plávajúcich vo vode. Pod vodou vydrží veľmi dlho, k čomu jej pomáhajú aj pomocné dýchacie orgány análneho vaku a sliznice ústnej dutiny, ktoré dokážu absorbovať aj vo vode rozpuštený kyslík. Párenie prebieha skoro na jar vo vode. Následne koncom jari až začiatkom leta samice v okolí vôd kladú vajcia do vyhrabaných plytkých jamiek. V teplejších oblastiach sa mláďatá liahnu na jeseň, na Slovensku až na jar budúceho roka. Dospievajú vo veku okolo 15 rokov a dožívajú sa aj vyše 70 rokov. Korytnačky močiarné sú prevažne dravé, živia sa najmä hmyzom, rybami, kôrovcami, červami a obojživelníkmi, niekedy aj uhynutými živočíchmi. Jedálny lístok si spestrujú aj rastlinnou potravou. Od konca októbra zimujú ukryté na dne svojich vodných biotopov.

Korytnačka močiarna sa vyskytuje v južnej a strednej Európe, západnej Ázii a severozápadnej Afrike. Severne zasahuje až do Pobaltia. Na území Slovenska sa vyskytuje už len na niekoľkých izolovaných lokalitách východoslovenských a západoslovenských nížin.

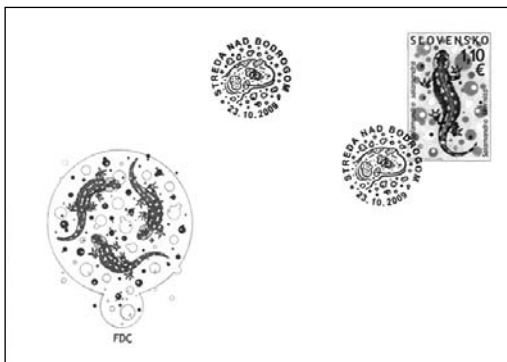
Korytnačka močiarna je prísne chráneným druhom v celej Európe, na Slovensku patrí ku kriticky ohrozeným živočíchom s najprisnejším stupňom ochrany.

Salamandra škvrnitá je našim najväčším mlokom, ktorý u nás dosahuje veľkosť 20, v južnej Európe až 30

centimetrov. Má širokú hlavu a robustné valcovité telo ukončené chvostom. Hladká koža má množstvo pórov, do ktorých vyúsťujú jedové žľazy, na ktoré upozorňuje výstražné sfarbenie – čierne telo s množstvom variabilných žltoranžových škvrn.

Spôsobom života sa výrazne odlišuje od ostatných našich druhov obojživelníkov. Salamandra je nočný živočích, viazaný na listnaté, najmä dubové a bukové lesy pahorkatín a pohorí. V ihličnatých lesoch je veľmi zriedkavá. Na Slovensku sa vyskytuje až do nadmorských výšok 1000 m n. m.

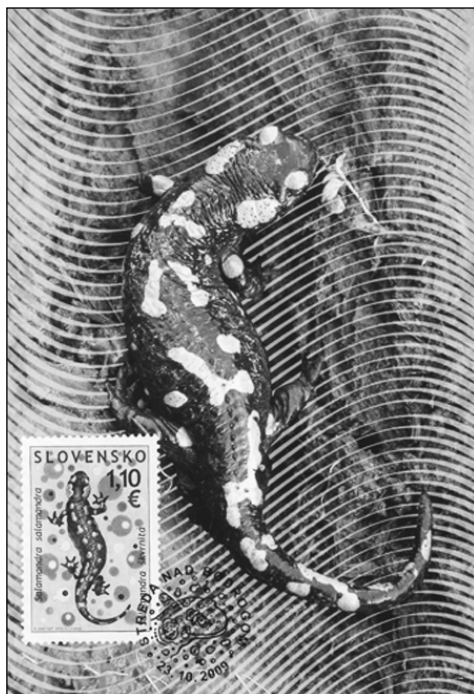

Počas dňa sa ukrýva v listí, pod pňami a kameňmi, v norách cicavcov a v rôznych zemných štrbinách. Cez deň majú salamandry zvýšenú aktivitu len počas silných dažďov a v období párenia. Pári sa na jeseň v suchozemskom prostredí. Nasledujúcu jar kladie samica larvy do malých potôčikov, jazierok, pramenísk a studničiek. Larvy sú dravé a ich vývoj môže trvať aj viac rokov, ale spravidla na jeseň toho istého roku metamorfojú na mladé jedince, ktoré opúšťajú vodné prostredie a žijú rovnakým spôsobom ako dospelé jedince. Salamandra sa pohybuje pomaly a živí sa rôznymi bezstavovcami ako sú červy, mäkkýše a rôzne článkonožce.

Salamandry zimujú v hlbších zemných úkrytoch, často ďaleko vzdialené od vody. Salamandra škvrnitá sa vyskytuje skoro v celej Európe okrem Škandinávie, Britských a stredomorských ostrovov, zasahuje aj do Turecka a severnej Afriky. Východnú hranicu rozšírenia tvorí Karpatský oblúk. Na tomto území vytvára množstvo geografických poddruhov a foriem, z ktorých niektoré sú dnes považované za samostatné druhy. Salamandra škvrnitá je na Slovensku aj v celej Európe chráneným druhom.

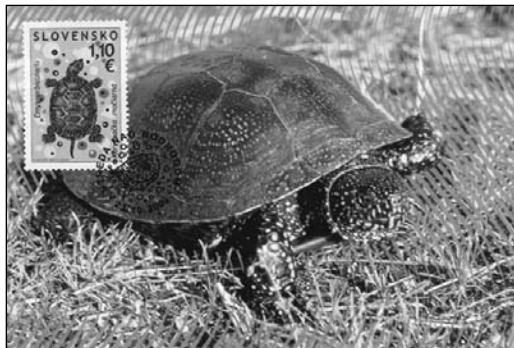
■ CM: Ochrana prírody – Salamandra škvrnitá

K emisnému radu Ochrana prírody Slovenská pošta, a. s., vydala 23. 10. 2009 analogickú pohľadnicu (Carte maxima) k známke č. 462 Salamandra škvrnitá podľa grafickej úpravy Adriana Ferdu.

■ CM: Ochrana prírody – Korytnačka močiarna

K emisnému radu Ochrana prírody Slovenská pošta, a. s., vydala 23. 10. 2009 analogickú pohľadnicu (Carte

maxima) k známke č. 461 Korytnačka močiarna podľa grafickej úpravy Adriana Ferdu.

■ COB: Italia 2009

Slovenská pošta, a. s., vydala 21. 10. 2009 celinovú obálku s vytlačенou známkou „Velkomoravský šperk“ nominálnej hodnoty 0,40 € (12,00 Sk).

V ľavej časti príležitostnej celinovej obálky je prítlač

symbolizujúca Európsku filatelistickú výstavu ITALIA 2009 pod patronátom FEPA a s uznaním FIP. Výstava sa konala v kongresovom paláci v Ríme od 21. do 25 októbra 2009. Autorom prítlače je Adrián Ferda.

Prítlač vytlačila ofsetovou technikou tlačiareň KNÍHTLAČ, Zohor. Registračné číslo celinovej obálky je 103 COB 100/09.

(spracoval -pem-)

Emisný plán poštových známok na rok 2010

04. 01. 2010 - Kultúrne dedičstvo Slovenska: Kostol Nanebovzatia P. Márie v Spišskej Novej Vsi	0,60 €
15. 01. 2010 - Zimné olympijské hry 2010 Vancouver	0,70 €
29. 01. 2010 - Prezident Slovenskej republiky	0,40 €
26. 02. 2010 - Veľká noc 2010: Iniciála s Bolestným Kristom z Bratislavského misála	0,40 €
12. 03. 2010 - Matúš Čák Trenčiansky (1260 – 1321)	0,70 €
30. 03. 2010 - 400. výročie konania Žilinskej synody H	1,10 €
16. 04. 2010 - Osobnosti: Milan Hodža (1878 – 1944)	0,80 €
07. 05. 2010 - Technické pamiatky: Oravská priehrada	0,40 €
28. 05. 2010 - EUROPA 2010: Detské knihy	0,90 €
18. 06. 2010 - Krásky našej vlasti: Zámok Topoľčianky	0,40 €
18. 06. 2010 - Krásky našej vlasti: Kaštieľ Betliar	0,40 €
16. 07. 2010 - Spoločné vydanie s Bulharskom: Sv. Sedemročníci: Sv. Gorazd	0,60 €
16. 07. 2010 - Spoločné vydanie s Bulharskom: Sv. Sedemročníci: Sv. Kliment	0,60 €
15. 09. 2010 - Hrad Topoľčany: známka s prítlačovým kupónom	0,40 €
15. 10. 2010 - Ochrana prírody: Muránska planina - Lykovec muránsky	0,80 €
15. 10. 2010 - Ochrana prírody: Muránska planina - Prvosienka holá	0,40 €
12. 11. 2010 - Vianoce 2010: Iniciála s Narodením Krista z Bratislavského misála	0,80 €
26. 11. 2010 - UMENIE: Gotická nástenná maľba	1,20 €
26. 11. 2010 - UMENIE: Gotická madona z Lubice	1,20 €
01. 12. 2010 - Boj proti HIV	0,40 €
03. 12. 2010 - Deň poštovej známky: Karol Ondreička (1944 – 2003)	0,70 €

Z NOVINIEK NAŠICH SUSEDOV

Česká republika

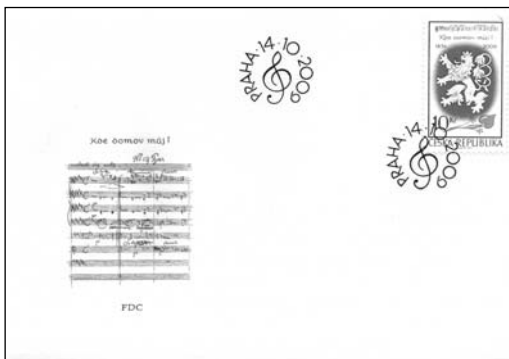
Česká pošta vydala 14. októbra 2009 príležitostnú známku nominálnej hodnoty 10 Kč k 175. výročiu piesne, ktorá sa stala štátnou hymnou dvoch štátnych útvarov. Známkou rotačnou ocelotlačou kombinovanou hĺbkotlačou vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., na tlačové listy s 50 známkami a má kat. číslo 0610.

Pieseň **Kde domov můj?** prvýkrát zaznela medzi inými piesňami v Stavovskom divadle v Prahe 21. 12.

1834 v hre *Fidlovačka aneb žádný hněv a žádná rvačka*, ktorú napísal Josef Kajetán Tyl (1808 – 1856). Pieseň na hudbu skladateľa a dirigenta Františka Škroupa (1801 – 1862) získala takú popularitu, že znárodnela a neskôr sa jej prvá sloha stala súčasťou československej hymny, od roku 1993 je českou štátnou hymnou. Prvým interpretom piesne *Kde domov můj?* bol slávny

spevák Karel Strakatý (1804 – 1868). Už v prvých rokoch svojej divadelnej činnosti dostal K. Strakatý ponuky popredných európskych operných scén (berlínskej, drážďanskej i viedenskej), ale ostal verný svojej milovanej Prahe, kde spieval viac ako tridsať rokov v 3 230 predstaveniach. Na známke sú symboly českej štátnosti – český lev a lipová ratolesť. Kresbu dopĺňa

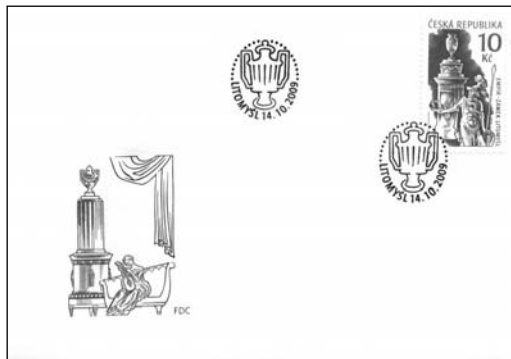
text *Kde domov můj?* a notová osnova s prvými taktami tejto piesne.

V emisnom rade **Umelecké remeslá** Česka pošta vydala 14. 10. 2009 dve známky nominálnych hodnôt 10 Kč a 14 Kč, zobrazujúce historické kachle. Známkou rotačnou ocelotlačou kombinovanou hĺbkotlačou vytlačila

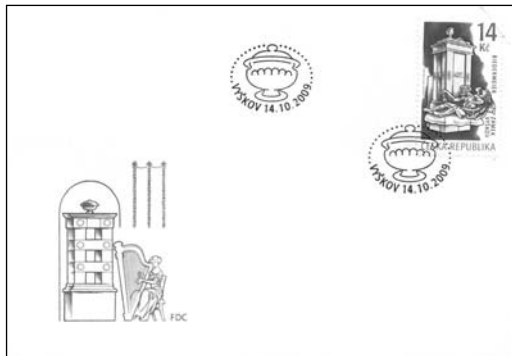
la Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., na tlačové listy s 50 známkami a majú kat. číslo 0611 a 0612.

Empírové kachle (okolo r. 1810 – zámok Litomyšl) spočiatku vychádzali z klasicizmu. Ich tvorcovia sa dôslednejšie inšpirovali antikou a postupne zjednodušo-

vali siluetu i jednotlivé články kachlového telesa. Základom boli geometrické tvary valca, hranola a ihlanu. Proti prevažne bielym glazúram predchádzajúceho obdobia boli empírové kachle farebnejšie. K pretrvávajúcej bielej a slonovinovej farbe pribudli lomené tóny pozadia, ktoré dali vyniknúť reliéfnym ozdobám. Častým plastickým zakončením boli antikizujúce vázy. Figurálne reliéfy so starovekými námetmi sa dopĺňali antickými a staroegyptskými ornamentmi.

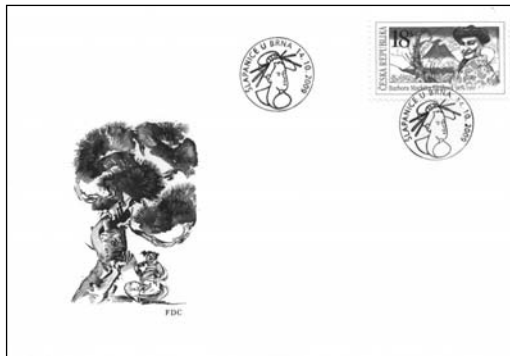

Kachle Biedermeier (okolo r. 1835 - zámok Vyškov) – oproti okázalému a reprezentatívneému empíru bol Biedermeier vecnejší a praktickejší a býva nazývaný meštianskym empírom. Kachle Biedermeier tvoria strohá pravouhlá skladba podpier a prekladov, ktorých otvory umožňovali čo najlepšie vyhrievanie. Reliéfná výzdoba je skromná a väčšinou len minimálne dopĺňa veľké hladké plochy. Okrem antických tém prevzatých z empíru sa znovu vyskytujú motívy z prírody a každodenného života.

Námetom ďalšej novinky Českej pošty je **cestovanie**. Známu nominálnej hodnoty 18 Kč rotačnou oceľotlačou kombinovanou hĺbkotlačou vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., na tlačové listy s 50 známkami a má kat. číslo 0613.

M. Eliášová (1874 – 1957) bola prvou českou cestovateľkou, ktorá precestovala svet. V štyroch rokoch osírela a v rodných Jiřkovičiach neďaleko Brna bola vychovávaná na obecné náklady. Zásadný vplyv na jej osud mal miestny učiteľ Jan Hudeček, ktorý sa nadanej dievčine veľa venoval. Po štúdiách na súkromnej jazykovej škole v Prahe vyučovala na dievčenských školách predovšetkým angličtinu a nemčinu. V júli 1912 si zobrała ročnú dovolenku, vlakom odcestovala do Vladivostoku a odtiaľ loďou do Japonska. Žila v rodine anglického univerzitného profesora a neskôr v hoteli obývanom

výhradne Japoncami na okraji Tokia. Veľmi skoro sa naučila japonsky a medzi žiakmi a kolegami získala mnoho priateľov. To jej umožnilo zblízka poznať každodenný život i slávnu históriu Japonska. Eliášová bola prvou evrópskou absolventkou kurzu ikebany – tradičného japonského umenia viazania kvetín. Po návrate do Čiech cez USA vydala v r. 1915 pre veľký záujem svoje zážitky v knihe Rok života medzi Japoncami a okolo zemegule. Roku 1920 sa vrátila do Japonska ako pracovníčka československého veľvyslanectva v Tokiu. Do Japonska sa Eliášová vrátila ešte niekoľkokrát; v r. 1923 zažila v Jokohame ničivé zemetrenie. Precestovala Hongkong, Singapur, Cejlon, Čínu, Kóreu, ZSSR, Jávu, Austráliu, Afriku. Napisala i niekoľko kníh. Posledné roky prežila v Prahe a v Roztokách u Prahy. Na známke, ktorá vychádza ako hold tejto obdivuhodnej a nezlomnej žene, je jej portrét v kimone na pozadí japonskej krajiny s Fudžijamou.

Rakúsko

V emisnom rade Železnice Rakúska pošta vydala 4. októbra 2009 známku nominálnej hodnoty 1 euro pri príležitosti 120. výročia trate **Drösing – Zistersdorf** v Dolnom Rakúsku. Známkou ošetom vytlačila tlačiarň Joh. Enschedé Stamps B.V. v náklade 400 tis. kusov.

Lokálka Drösing – Zistersdorf je vedľajšou traťou v Dolnom Rakúsku, ktorá ostala zachovaná až do dnešných dní predovšetkým z dôvodu významnej nákladnej prepravy.

Prvý úsek trate bol daný do prevádzky 1. októbra 1889. V roku 1906 bola trať, pomenovaná po cisárovi Ferdinandovi, zoštátnená a prevádzku prevzali rakúske štátne železnice. Na trati dĺžky 11,736 km premávali parné lokomotívy radu 93. Na známke je lokomotíva radu 5042 na železničnej stanici Zistersdorf. Neskôr sa osobná preprava zabezpečovala dieselovými lokomotívami radu 5047 a nákladná preprava, ktorá sa stala prevažujúcou, dieselovými lokomotívami radu 2048. V súčasnosti sa rokuje o zvýšení osobnej prepravy na tejto trati.

K rakúsko-japonskému roku 2009 Rakúska pošta vydala 16. 10. 2009 hárček s dvoma známkami nominálnej hodnoty po 1,40 eura ako vzájomné spoločné vydanie, ktoré možno zároveň považovať za cenu symbolizujúcu most medzi Európou a Áziou.

V roku 2009 oslávilo Rakúsko a Japonsko 140. výročie diplomatických vzťahov. Vzájomné kontakty sa sústreďujú nielen do hospodárskej oblasti, ale aj do umeleckej – prejavujú sa v hudbe, porceláne, maliarstve a architektúre. Mnoho významných umelcov sa inšpirovalo kultúrou vzdialenej krajiny.

Uemura Shōen (1875 – 1949) bola významnou japonskou maliarkou, známu obrazmi pekných žien zobrazených v typicky japonskom štýle. Reprodukovaný obraz z roku 1936 z Otani Memorial Art Museum v Nišionomi má názov *Jesenný odev*.

Gustav Klimt (1862 – 1918) bol významným predstaviteľom viedenského nového štýlu. Jeho portréty žien ho spravili svetoznámy. Na známke je obraz z roku 1902, ktorý patrí medzi vzácné muzeálne poklady. V popredí je váza z roku 1817 pochádzajúca z vieden-

skej manufaktúry na výrobu porcelánu, ktorú možno tiež obdivovať vo viedenskom múzeu.

Hárček v náklade 200 tis. kusov ofsetom vytlačila tlačiareň Carlor Security Printing.

Spoločné rakúsko-španielske vydanie z 22. 10. 2009 tvorí hárček s dvoma známkami nominálnych hodnôt 55 a 65 centov s reprodukmií obrazov kráľovskej rodiny Filipa IV. zo zbierky galérie Prado v Madride, ktoré sú dielom maliara Vélazqueza.

Diego Rodríguez de Silva y Vélazquez bol najvýznamnejším španielskym maliarom 17. st. a jedným z najvýznamnejších svetových maliarov. Narodil sa v roku 1599 v Seville, v jednom z najznámejších kultúrnych centier krajiny. Jeho prvým učiteľom bol v roku 1609 maliar Francisco Herrera, neskôr pokračoval v dielni maliara Francisca Pacheca. V roku 1618 sa oženil s jeho dcérou a začal pracovať samostatne. V roku 1620 prišiel do Madridu a dostal príležitosť namaľovať portrét 17-ročného španielskeho kráľa Filipa IV. V roku 1623 sa stal jeho dvorným maliarom. Návšteva Talianska v rokoch 1629 – 1631 a stretnutie s Rubensom ho inšpirovalo v ďalšej tvorbe.

V druhom vrcholnom období svojej tvorby (1632 – 1648) maľoval jazdecké a polovnícke podobizne kráľa a infanta Baltazára Carlosa, portréty osobností z dvorského prostredia a maliarovho okolia. V roku 1648

cestoval opäť do Talianska a podieľal sa na výbere výzdoby novej umeleckej akadémie.

Tretie obdobie Velázquezovej tvorby charakterizuje ešte väčšie uvoľnenie maliarskeho rukopisu s hlavnou úlohou farby. Z portrétov vynikajú najmä podobizne kráľových detí (**Infantka Mária Tereza**, Infantka Margarita s vejárom, Infantka Margarita, Princ Filip Prosper).

Velázquez, jeden z najväčších maliarov všetkých čias, zomrel 6. augusta 1660 v Madride.

Hárček hĺbkotlačou vytlačila tlačiareň Real Casa de la Moneda v Madride v náklade 250 tis. kusov.

Poľsko

Pri príležitosti konania **Majstrovstiev Európy v basketbale mužov** Poľská pošta vydala 7. septembra 2009 známku nominálnej hodnoty 3 zł.

Majstrovstvá Európy v basketbale mužov sa konajú každé dva roky. Prvýkrát sa konali v roku 1935, Poľsko ich usporiadalo prvýkrát v roku 1963. Oficiálnou olympijskou disciplínou sa basketbal stal v roku 1936.

Tohtoročný európsky šampionát prebehol od 7. do 20. septembra v siedmich poľských mestách.

V čase od 6. do 9. septembra 2009 sa v jednom z miest majstrovstiev – v Poznani, uskutočnila medzinárodná filatelistická výstava BASKETFIL.

Známka rozmerov 32 x 43 mm bola vytlačená ofsetom na tlačové listy po 16 známkov v celkovom náklade 900 tis. kusov.

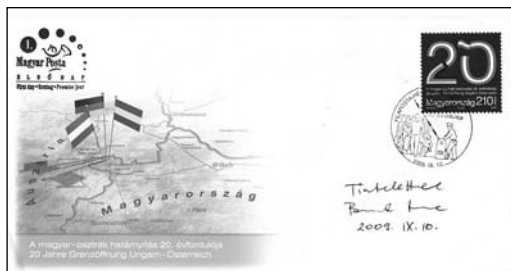
Maďarsko

Maďarská pošta spoločne s Rakúskom a Nemeckom

vydala 10. septembra 2009 známku pri príležitosti **20. výročia otvorenia hraníc s Rakúskom**.

Pred 20 rokmi, 11. septembra 1989, maďarská vláda umožnila otvorením svojej hranice smerom do Rakúska odchod asi 30 000 občanov vtedajšej Nemeckej demokratickej republiky z Maďarska cez Rakúsko do vtedajšej Nemeckej republiky. Týmto dejinotvorným činom sa neslávne známy Berlínsky múr stal atrapou, stratila význam mimoriadne prísne strážená hranica medzi dvoma nemeckými štátmi a vôbec, roztrhla sa „železná opona“ medzi východom a západom, čo viedlo k bleskovému a totálnemu rozpadu tzv. socialistického spoločenstva.

Mnohí si pamätajú z televízie, ako už 9. novembra

1989, teda iba dva mesiace po otvorení maďarsko-rakúskych hraníc tisíce berlínčanov z oboch strán kladivami, krompáčmi a holými rukami rozoberali Berlínsky múr.

Otvorenie maďarsko-rakúskej hranice, túto historickú udalosť, si pripomenuli spoločným vydaním známky tri štáty, a to Maďarsko, Nemecko a Rakúsko.

Zaujímavosťou tohto spoločného vydania je, že všetky tri poštové správy prijali návrh maďarského grafika Imre Benedeka. Známky pre všetky tri krajiny vytlačila Pénzjegynyomda v Budapešti v 10-známkových TL. Maďarská známka má nominálnu hodnotu 210 Ft, nemecká 70 centov, rakúska 65 centov.

Známky všetkých troch štátov boli uvedené do obehu v rámci veľkolepej slávnosti na bývalom maďarsko-rakúskom hraničnom prechode pri obci Hegyeshalom.

Všetky tri pošty sa náležite pripravili, popri FDC boli vydané i pamätné listy. Nemecká pošta vydala pamätný list so všetkými tromi známami a s príležitostnými pečiatkami. Nemecká pošta navyiac používala príležitostnú pečiatku aj v Hegyeshalome.

(-pem-, texty Maďarska O Piszton)

Košický hářček – rozlíšenie hářčekových polí podľa skutočného umiestnenia na tlačovej doske (XX)

Jaroslav Čtvrtečka

(dokončenie)

Rekonštrukcia HP pravého stĺpca tlačového hářku na základe náhodných chýb

na HP 9 (10)/ 111, HP 12 (15)/ 111 a HP 15 (6)/ 111 - tlačová doska Č 1,
na HP 12 (15)/ 222, HP 15 (6)/ 222 - tlačová doska Č 2.

Náhodné chyby sú zvýraznené zosilnenými čiarami.

HP 9 (10) - Č 1re

HP 12 (15) - Č 1re + HP 12 (15) - Č 2re

HP 15 (6) - Č 1re + HP 15 (6) - Č 2re

Rekonštrukcia HP ľavého stĺpca tlačového hářku na základe náhodných chýb

na HP 1 (14)/ 222 a HP 7 (11)/ 222 - tlačovej dosky Č 2.

Zvislice náhodných chýb sú zvýraznené zosilnenými čiarami.

HP 1 (14) - Č 2re

HP 4 (9)

HP 8 (5) - Č 2re

HP 7 (11) - Č 2re

HP 11 (3) - Č 2re

Rekonštrukcia HP stredného štípa tlačového hárku na základe náhodných chýb

na HP 8 (5)/ 222, HP 11 (3)/ 222 a HP 14 (13)/ 222 - tlačovej dosky Č 2.

Zvislice náhodných chýb sú zvýraznené zosilnenými čiarami.

Literatúra:

1. Kassay Š., Pásztor B.: Košické známky, 1972
2. Pažout P.: Rozlíšení Košických aršíků podle terciárních vad a odchylek. (Filatelie 4/1999, str. 2 - 7)
3. Čtvrtečka J.: Košický aršík (příloha časopisu Filatelie 1, 3, 6, 10/2004; 1, 3, 6, 11/2005; 3, 7/2006; 1, 3, 6/2007)

HP 14 (13) - Č 2re

MALÁ ŠKOLA FILOKARTIE (16)

Alex Urminský

V desiatom pokračovaní (Zberateľ č. 5/2009) som uviedol, že napriek obľube športu u obyvateľstva, hlavne mládeži, sa šport vo filokartii veľmi nepresadil. Pokúsim sa s túto skupinu pohľadníc viac priblížiť. Pri výpočte druhov športu sa človeku nechce veriť, že je to naozaj tak: Atletika, loptové a loptičkové hry, zimné športy, vodné športy, motorizmus, lietanie, strelectvo a ešte určite ďalšie, zatiaľ nemenované. Keď k tomu prirátame športové štadióny, kluby a spoločnosti, súťaže až po olympiády, tak sa zberateľský záber riadne rozšíri. Predovšetkým bude zaujímavé, čo sa dá pohľadnicami dokumentovať a oplatí zbierať. Mal by som asi začať kráľovnou športu, atletikou. To nás privedie do roku 1896, v ktorom boli obnovené olympijské hry. Rok obnovenia olympiád je veľmi blízky masovému rozvoju výroby a zasielania pohľadníc, keď pohľadnice, vrátane tých s natlačenou známkou (celiny), s námetom olympijských hier sa v tomto období začali vydávať a používať. Sú vyhľadávané a cenené filatelistami - vystavovateľmi združenými v rôznych olympijských spolkoch. Priblížim toto obdobie novšími pohľadnicami.

Obnovený a rozšírený športový olympijský štadión v Athénach podľa športovísk, aké boli v čase olympijských hier v antickom Grécku.

ratelia získava pohľadnice asi všetkých olympijských štadiónov. Na ich výstavbe sa podieľali špičkoví architekti a špičkové technológie. Dokladom toho sú napríklad olympijské štadióny v Mníchove a v Melbourne. Podobne to bude z olympijskými areálmi a štadiónmi pre zimné olympiády, ktoré sa začali rokom 1924.

Týmto aj skončím atletiku, lebo neviem, že by jednotlivé disciplíny boli námetom pohľadníc. Ak áno, skôr výnimočne. K masovým športovým podujatiam sa radia aj sokolské zlety a spartakiády. A tie sa už na pohľadniciach nachádzajú. Sokolských pohľadníc je pomerne veľa z medzivojnového obdobia, ale aj po vojne, do roku 1948. Potom nasledovali pohľadnice k spartakiádam. Slovenský Orol vraj vydával pohľadnice, ktoré však neviem dokumentovať.

Náramne to pripomína prvé Československé spartakiády, ktoré sa začali rokom 1955. K spartakiádam boli vydávané série ftopohľadníc. Tie boli k dispozícii cvičencom záverečného vystúpenia v Prahe, aby na nich poslali pozdrav svojim blízkym. V medzivojnovom období sa občas objavili pohľadnice k Veľkej Pardubickej, Zlatej prilbe v Masarykovom okruhu v Brne. Skôr sa vyskytujú viac-menej náhodne lyžiarri, sánkarri na bla-

Pohľadnica športového areálu v gréckom meste Olympia, ktoré dalo meno tomuto najväčšiemu športovému zápoleniu na svete.

Pre kráľovnú športu, ktorá v antickom Grécku i na obnovených olympijských hrách dominovala, môžu zbe-

Kreslená pohľadnica (Čihelka) k 8. všesokolskému zletu v roku 1926. Predstavuje členov Sokola troch generácií: chlapi, muži, seniari.

hoprajných a iných žánrových pohľadniciach.

V zahraničí aj na Slovensku sa vyskytujú geografické (zemepisné) pohľadnice neurčeného miesta, na ktorých je lokalita potlačená na úkor živla alebo idyly. Napríklad západ alebo východ

Letné bruslenie v Dobšinskej ľadovej jaskyni. Pohľadnica z produkcie fy Jaro pre vydavateľa Andreja Fejera v Dobšinej v roku 1922.

slnka, veľké množstvo snehu, rozvodnená rieka a podobne. A niekedy je idyla spojená so športom.

Pri zimných športoch ešte zostanem. Tatry sa v medzivojnovom a povojnovom období začali prudko rozvíjať ako športovo-turistické centrum a konalo sa tam veľa športových podujatí, vrátane majstrovstiev sveta v lyžovaní, vtedy nazvaných ako preteky FIS. Prvé bolo v r. 1935. K väčšine podujatí boli vydané aj jedna či dve pohľadnice. Zobrazujú sa na nich lyžiarske trate, mostíky, sánkarske a bobové dráhy vytvorené prirodzenou cestou (bez chladiacich systémov), štart a cieľ pretekov, ba aj vlajkosláva pred Grandhotelom na Štrbskom plese počas zasadnutia FIS. Po roku 1950 sa budovali tiež odborárske športové a turistické objekty. K majstrovstvám sveta v severských disciplínach, ktoré sa konali v novom „areáli snov“ roku 1970 na Štrbskom plese, bola vydaná séria pohľadníc. Tieto zobrazovali všetky

Neidentifikovaná zimná krajina, odoslaná v roku 1929 z Rakúska. Zamrznutú vodnú plochu využívajú deti i dospelí na bruslenie a sánkovanie.

novovybudované objekty k týmto majstrovstvám. Napríklad nový obrovský skokanský mostík, hotel Panoráma, hotel FIS, telekomunikačnú budovu a ďalšie. Boli vydané aj príležitostné poštové známky, a tak bola možnosť prípravy Cartes Maxima.

Skokanský mostík postavený podľa projektu architekta Karla Jarolímk a vyrástol v roku 1927 a jeho normový bod bol 50 m. Pred pretekmi FIS 1935 ho prvýkrát prestavali a začiatkom 50. rokov ho zrekonštruovali. V rokoch 1943 - 1944 pribudol lyžiarsky vlek na Predné Solisko.

V 60. rokoch 20. storočia začalo vydavateľstvo Orbis vydávať pohľadnice so športovou tematikou pri príležitosti

Jarolímkov skokanský mostík na Štrbskom plese, 1351 m n.m. Pohľadnicu vydal Tatran v r. 1950. V pozadí Štrbský štít, Patria a Satan.

tosti významných športových podujatí, resp. vynikajúcich výsledkov čs. športovcov. Tak napríklad po olympiáde v Mexiku bola vydaná pohľadnica s gymnastkami Vierou Čáslavskou a Evou Bosákovou, významnými čs. krasokorčuľarmi, postupne pribudli motokosrové preteky, 6-denná a iné.

V roku 1966 v rámci propagácie tipovacej hry Športka, vydal podnik SAZKA kreslené pohľadnice k všetkým tipovaným číslam, ktorých bolo 49. Každé číslo reprezentovalo jedno odvetvie športu a potom až do roku 1990 pri nedeľnom losovaní boli postupne všetky športy prezentované. Ale to už bolo obdobie, keď si jednotlivé športové kluby, hlavne futbalové a hokejové, dávali vyrobiť vlastné pohľadnice, na ktoré s podpismi hráčov a trénerov čakali nedeľní diváci pri bránach štadiónov. Myslím si, že to začalo historickým úspechom v roku 1976, keď naši futbalisti v Belehrade získali titul majstrov Európy.

Na pohľadniciach sú tiež futbalové štadióny väčšiny známych futbalových klubov. Zo západnej Európy a Južnej Ameriky už z prvých povojnových rokov, a v našich zemepisných šírkach a okolí o 20 až 30 rokov neskôr. Napriek prudkému rozvoju motorizmu v Československu a dosiahnutým úspechom, pohľadníc bolo vydaných pomerne málo.

Zámerné nespomínam celé športové odvetvia, lebo k niektorým nebolo v Československu ani na Slovensku vydané nič, prípadne náhodne jedna či dve pohľadnice. Zato asi najviac pohľadníc bolo vydaných pre turistiku, a to vďaka rôznym turistickým spolkom, ktoré resp. kto-

rých pobočky boli na Slovensku už od čias monarchie, ale najviac sa rozvíjali v I. ČSR vďaka tomu, že mnohí Česi a Moravania si oboje Tatry, ba celé Slovensko obľúbili ako turistickú a dovolenkovú destináciu. Možno bez nadsádzky povedať, že viac ako polovica pohľadníc Tatier bola vydaná turistickými spolkami. A toto môže byť aj veľmi zaujímavá cesta budovania zbierky pohľadníc vydaných niektorými, či viacerými spolkami. Sú medzi nimi Uhorský karpatský spolok v Budapešti, neskôr s pobočkou v L. Mikuláši, IAMES Bratislava, Turistik und Alpinismus Kesmark, Klub československých turistov, Klub slovenských turistov a lyžiarov a iné.

Pre zbierku športu na pohľadniciach sa javí ako najvhodnejšie Štrbské pleso, kde sa väčšina podujatí konala a koná až do súčasnosti. Vhodnou pomôckou môže byť publikácia *Osudy Štrbského plesa v zrkadle dejín 1872 - 2002* od Ivana Bohuša. Na zahraničných pohľadniciach po roku 1950 sa vyskytujú aj menej

známe a menej populárne športy od šachu, cez lukostrelbu, box, východné bojové umenie, vodný motorizmus, horolezectvo až po paraglajding. Ich úplné vymenovanie azda ani nie je možné, lebo nové športy stále vznikajú. Uzavriem šport na pohľadniciach konštatovaním, že na klasických malých formátoch pohľadníc (90 x 135 mm) možno zbierať klasické športy. Nové športy sú už na väčších formátoch (100 x 150 mm), predĺžených formátoch a v poslednom období aj na obřích formátoch 150 x 210 mm. Objavili sa k olympiáde v austrálskom Melbourne. ■

Z KRAJÍN EUROZÓNY

Pri príležitosti 135. výročia založenia Svetovej poštovej únie francúzska pošta vydala 9. októbra 2009 známku nominálnej hodnoty 70 centov spoločného vydania so Švajčiarskom s vyobrazením sochy, ktorá sa stala emblémom tejto medzinárodnej organizácie, a s portrétom jej autora René de Saint-Marceaux. Znáмка rozmerov 40 x 27 mm bola vytlačená ocelotlačou kombinovanou viacfarebným ofsetom na tlačovú listy s 48 známkami v celkovom náklade 2,7 mil. kusov.

Spoločné vydanie je zaujímavé aj vydaním známkových zošitkov oboma poštovými správami. Každý zošitok obsahuje štvoricu známok oboch vydaní, teda osem známok, v samolepkovej úprave. Nominálna hodnota švajčiarskych známok je 1,80 CHF. Náklad zošitkov je 40 000 kusov.

Svetová poštová únia bola založená 9. októbra 1874 v Berne vo Švajčiarsku. Jej pôvodný názov bol

Všeobecná poštová únia, od roku 1878 má súčasný názov. Niekedy sa prekladá aj ako **Univerzálna poštová únia** (skratka **UPU**, angl. Universal Postal Union, franc. Union postale universelle); je medzinárodná organizácia, ktorá koordinuje poštové politiky medzi členskými krajinami, a teda svetový poštový systém. Každá členská krajina súhlasí s rovnakou sadou podmienok na zabezpečenie medzinárodných poštových záväzkov. Sídlo UPU je vo švajčiarskom Berne, Európska rada UPU sídli v Bratislave. Deň založenia Svetovej poštovej únie sa každoročne oslavuje ako Svetový deň pošty.

Socha vyobrazená na známke je umiestnená v parku pred sídlom tejto medzinárodnej organizácie, ktorá v súčasnosti patrí pod inštitúcie Organizácie Spojených národov.

-pem-

PREHLAD PRÍLEŽITOSTNÝCH PEČIATOK

september - november 2009

dátum, domicil, text pečiatky, autor, farba

- 13. 09. 2009 Močenok: **JUNIORFILA - MOČENOK** • Jozef Kútňy • čierna
- 16. 11. 2009 Trenčín 1: **GYMNÁZIUM LUDOVÍTA ŠTÚRA** • Vladimír Kudlík • čierna

- 21. 11. 2009 Močenok: **VIVAT CHRISTUS REX** • Jozef Kútňy • čierna
- 27. 11. 2009 Alekšince: **30 ROKOV ZÁKLADNEJ ŠKOLY** • Miroslav Naršík • čierna

Známky nákazového fondu

Zdravotný stav domácich hospodárskych zvierat okrem ich chovateľov sú a boli i pod dohľadom na to určených štátnych orgánov.

V roku 1941 bol na Slovensku zákonom č.72 zriadený Fond pre tmenie nákaz a hromadných onemocnení domácich zvierat. Účelom tohto fondu bolo hradit náklady spojené s prevenciou a následkami hromadných onemocnení domácich zvierat.

Medzi príjmy fondu patrili i nákazový príspevok, ktorí boli povinní platiť majitelia zvierat pri každom vystavení dobytčieho pasu. Výška nákazového príspevku bola odstupňovaná podľa výšky kolkového poplatku za vystavenie dobytčieho pasu pre veľké zvieratá a v polovičnej výške pri prepísaní zvieratá na nového majiteľa na dobytčom trhu. Spôsob vyberania a odvádzania príspevkov a ďalších príjmov fondu mal určiť minister hospodárstva vyhláškou v Úradných novinách. Podobné informácie boli uverejnené i v roku 1943.

Uhradu poplatkov do nákazového fondu možno doložiť známkami nákazového fondu, ktoré sa na dobytčích pasoch vyskytujú v hodnotách:

- 50 halierov v modrozelenej farbe,
- 1 Ks v červenej farbe,
- 1,50 Ks vo fialovej farbe,
- 2 Ks v zelenej farbe,
- 3 Ks v modrej farbe,
- 4 Ks v čiernej farbe.

Známky Nákazového fondu hodnôt 50 halierov a 1,50 Ks majú rozmery približne 20 x 26 mm a známky ostatných hodnôt približne 25 x 28 mm. Všetky strany známk sú na ulahčenie oddelovania zúbkované.

Známka Nákazového fondu hodnoty 50 halierov v modrozelenej farbe. Podobné usporiadanie obrazu známky v zmenených farbách a odlišných údajoch v hodnotových štítkoch majú i hodnoty známk 1 Ks, 1,50 Ks, 2 Ks, 3 Ks, 4 Ks

Obraz známk tvorí v strednej časti zobrazenie hláv ovce, kravy a koňa otočené vľavo, so vzájomným čiastočným prekrytím. Toto zobrazenie je ohraničené kruhovým rámom. V hornej časti je negatívny nápis NÁKAZOVÝ FOND v tmavom štítku, ktorý má farbu príslušnej známky. Hodnoto-

vé štítky sú v ľavej i v pravej časti na spodku známky. Údaje hodnôt sú podobne ako nápis v hornej časti zobrazené negatívne v tmavom štítku.

Použitie známk Nákazového fondu na dobytčích

Dobytčí pas s nalepenou známku Nákazového fondu uhrádzajúcou poplatok 4 Kcs za koňa staršieho ako jeden rok.

pasoch možno doložiť od júla 1941 do januára 1951, a to:

- 1 Ks pre ovce, kozy a ošípané do 6 mesiacov,
- 2 Ks pre hovädzí dobytok do dvoch rokov a ošípané nad 6 mesiacov,
- 3 Ks pre kone mladšie ako jeden rok, pre oslov a muly bez rozlíšenia veku, pre hovädzí dobytok nad dva roky,
- 4 Ks pre kone staršie ako jeden rok.

8

Dobytčí pas pre kone mladšie než 1 rok, pre somáro, muľa a muľice bez strčafa na vlok
a pre hovädzí dobytok starší než 2 roky.

Čís. 315111 1949

DOBYTČÍ PAS

Čaňa Košice

Meno a bydlisko majiteľa		Ján Toth Čaňa	
Druh zvierata		Zmrosida	
Farba a šarba		bielo	
Pôvod zvierata		1949	
Miesto účalu		Košice	
Preukaz vkladateľského práva (aké právomoci má dobytčí pasu alebo vlastný obsah)			
Právo predtým platených (aké príslušných úradov)		V dave	
Prezidenta		/	

Všetky údaje musia byť pravdivé a presné. Každý údaj musí byť podpísaný majiteľom alebo jeho zástupcom. Každý údaj musí byť podpísaný úradníkom úradu, ktorý vydal tento pas. Každý údaj musí byť podpísaný úradníkom úradu, ktorý vydal tento pas.

Všetky údaje musia byť pravdivé a presné. Každý údaj musí byť podpísaný majiteľom alebo jeho zástupcom. Každý údaj musí byť podpísaný úradníkom úradu, ktorý vydal tento pas. Každý údaj musí byť podpísaný úradníkom úradu, ktorý vydal tento pas.

Všetky údaje musia byť pravdivé a presné. Každý údaj musí byť podpísaný majiteľom alebo jeho zástupcom. Každý údaj musí byť podpísaný úradníkom úradu, ktorý vydal tento pas. Každý údaj musí byť podpísaný úradníkom úradu, ktorý vydal tento pas.

Všetky údaje musia byť pravdivé a presné. Každý údaj musí byť podpísaný majiteľom alebo jeho zástupcom. Každý údaj musí byť podpísaný úradníkom úradu, ktorý vydal tento pas. Každý údaj musí byť podpísaný úradníkom úradu, ktorý vydal tento pas.

Ak bol dobytčí pas použitý pre viacej zvierat, podobný poplatok bol za každý kus. Známkový fond bol pri vystavení lepil na pravej strane hornej časti dobytčieho pasu, a to spravidla do na tento účel vytlačeneho rámečka, pri predaji zvierata vo vyhradenom mieste na zadnej strane dobytčieho pasu. Znamky Nákazového fondu by sa mali zbierať na celistvostiach – dobytčích pasoch.

Väčšina z nás mala známky Nákazového fondu zaradené v detských zbierkach. Po odstupe času by nás mohli zaujať i podmienky ich používania o čo sa pokúsil tento príspevok. Dúfam, že ak má niekto prístup k úradným novinám z rokov 1941 a 1943, sprisní – doplní niektoré z údajov uverejnených v tomto príspevku

Dušan Evinic

Pramene:

1. Slovenský zákonník č. 20 z roku 1941
2. Slovenský zákonník č. 100 z roku 1943
3. Tlačivo Práca, z. z. 7464-51
4. Zbierka autora

Dobytčí pas s vytlačeným kolkom 10 Kčs vydaná 1949 bol použitý ako doklad pre dve prasiatka. Poplatok do Nákazového fondu bol 1 Kčs za kus. Znamka 2 Kčs dokladuje úhradu tohto poplatku v správnej výške.

MÁLO ZNÁMI MEDAILÉRI

Ján Ladvenica (1898 - 1947)

K bratislavským medailérom, ktorí sa zaslúžili o zachytenie života v svojom meste, patrí medailér, ale aj maliar, grafik a scénický výtvarník Ján Ladvenica. Rodený Bratislavčan začínal svoje umelecké roky súkromným štúdiom u akademického sochára Alojza Rigeleho (1879-1940). Neskoršie si doplnil svoju kvalifikáciu večerným štúdiom na umeleckopriemyselnej škole vo Viedni.

Ján Ladvenica spolupracoval s mestskými inštitúciami napríklad Mestským múzeom alebo Mestským divadlom. Pri spolupráci so súbormi Slovenského národného divadla, najmä s Oskarom Nedbalom (1874 - 1930), dirigentom, hudobným

skladateľom a v rokoch 1923 až 1930 riaditeľom SND sa zrodila medaila s portrétom Oskara Nedbala.

Na lícnu stranu medaily zobrazil autor reliéfny portrét riaditeľa O. Nedbala, orientovaný vľavo. Text „O. NEDBAL“ je umiestnený zľava nahor. Pod portrétom je signatúra autora: Ladvenica. Vzhľadom na to, že išlo o jednostrannú liatu bronzovú medailu, zakomponoval autor medailu pre zvýšenie farebného kontrastu na drevený čierny rám (obr. 1). Je pravdepodobné, že sa môžu vyskytovať tieto jednostranné medaily aj bez podložky.

Anton Fiala

Jednostranná medaila Oskara Nedbala (autor: J. Ladvenica), bronz, drevo, 20. roky 20. stor.

Literatúra:

Archív Múzea mesta Bratislavy.
Lehel, Zsolt: Alojz Rigele, Bratislava 2008.

Kolektív: Slovenský biografický slovník, III. zväzok K - L. Martin 1988, s. 339.

Kolektív: Slovenský biografický slovník, III. zväzok K - L. Martin 1990, s. 267.

Medaila k uhorskej korunovácii Jozefa I. (1705 - 1711)

Rakúsky cisár Leopold I. (1657 – 1705) v snahe zabezpečiť uhorskú korunu svojim potomkom, nechal ešte za svojho života korunovať za uhorského kráľa svojho najstaršieho syna, len deväťročného Jozefa. Táto korunovácia sa uskutočnila v bratislavskom Dóme svätého Martina 9. 12. 1687. Jozef sa ujal vlády až po smrti svojho otca roku 1705. K bratislavskej korunovácii Jozefa I. za uhorského kráľa bolo vydaných veľa medailí v rozličných druhoch kovu a niekoľko druhov korunovačných žetónov.

Jednou z vydaných medailí je medaila na obr., ktorá je zaujímavá svojím protivojnovým zameraním. Korunovácia sa totiž uskutočnila v čase veľkého náporu Osmanskej ríše na strednú Európu a v období okupácie veľkej časti Uhorska, kde boli v relatívnom bezpečí Bratislava (Pressburg) a severné oblasti terajšieho Slovenska.

Na lícnej strane medaily v ľavej časti je chlapec viažuci veniec, vedľa neho stojí druhý chlapec oblečený v uhorskom kroji. Pred sebou drží podušku, na ktorej leží uhorská koruna a kráľovské žezlo. Pri okraji sa nachádza nemecký opis – DIE HOFFNVNG ZVM SIEGEN + DAS HÖCHSTE VERGNVGEN – čo možno preložiť ako - viera vo víťazstvo - najväčšia radosť. (Opis je gotický a v gotike sa písmeno U písalo ako V). V dolnej časti je letopočet 1687.

Na rube medaily sú dve deti s vencami na hlave, ktoré vešajú na dvojkříž vence s nápismi. Za nimi je

vyobrazený vinohrad. Opis je opäť v gotickej nemčine - DIE FRVCHTE VON KRIEGEN - ovocie vojny. Vyobrazená medaila je ražená z cínú so zaujímavou čiernou patinou, bez nápisu na hrane. Tieto medaily boli ražené zo striebra, bronzu a cínú, pričom na hrane bol latinský nápis VIVAT ET FLOREAT IOSEPHVS DIVINA GRATIA IN REGEM VNGARIAE CORONATVS. Letopočet bol

v tomto nápisu označený chronogramom. Medaila má priemer 61 mm, hmotnosť 66,37 gramov a je pokrytá čiernou cinovou patinou. Medailu pozná aj uvedená literatúra.

Použitá literatúra: Hlinka Jozef: Bratislavské korunovačné medaily a žetóny, Bratislava, Obzor 1966, str.30, pol. 38
Novák Emil: Korunovacie a korunovační ražby habsburskej monarchie v letech 1526 - 1918, Veduta, Štíty 1992, II. díl str. 159 A1c.

text a foto: **Milan Burian**

Aký bude ZBERATEL v roku 2010?

V minulých ročníkoch sme čitateľov časopisu ZBERATEL v tejto rubrike oboznamovali s pripravovanými novinkami, výhodami pre predplatiteľov a výhrach pre tých, ktorí stihnú zaslať predplatné ešte v starom roku.

V tomto čísle sme, žiaľ, nútení oznámiť všetkým našim čitateľom smutnú realitu: **vydavateľ** týmto (päť-nástym) ročníkom **končí** vydávanie tohto časopisu.

K tomuto kroku ho prinútili viaceré okolnosti, no najhlavnejší dôvod je nepriaznivá ekonomická situácia. Ak by ju chcel vydavateľ časopisu preklenúť, musel by prijať viaceré opatrenia, ktoré sú však nereálne, a preto sa vydavateľ rozhodol tohtoročným dvanástym číslom ukončiť vydávanie časopisu Zberateľ.

Z tohto dôvodu nie je prílohou časopisu zloženka, a preto **predplatné časopisu na rok 2010 neuhrádzajte.**

V snahe udržať kontinuitu s doterajšími predplatiteľ-

mi, ale aj s náhodnými čitateľmi, ktorí doteraz využívali rubriku „Zberateľ ponúka“ na dopĺňanie svojich zbierok, resp. na nákup rôznych pomôcok a potrieb, rozhodol sa vydavateľ v roku 2010 vydávať „**Ponukové listy firmy Zberateľ**“! Vydávali by sa v rozsahu 8 – 12 strán, z toho 4 strany celofarebné a ostatné dvojfarebné. Boli by vydávané podľa záujmu čitateľov mesačne alebo dvojmesačne a prvé dve – tri čísla by sa zasielali **zadarmo** na adresy všetkých doterajších predplatiteľov, ale aj náhodným čitateľom, ktorí si z časopisu objednávali rôznyi materiál. Neskôr budú „Ponukové listy firmy Zberateľ“ zasielané nadalej zadarmo všetkým tým, ktorí o zasielanie prejavia záujem.

Okrem ponúk filatelistických materiálov a pomôcok na predaj, by sa za úhradu uverejňovali aj inzeráty, oznamy a reklamy. Výška úhrady by bola podľa vopred stanovených podmienok a rozsahu.

Anton Kulhánek – vydavateľ

Nový nález VCH na známke emisie Vodné vtáctvo Pof. 1144

Touto cestou chcem informovať filatelistov o náleze VCH na známke Pof. 1144. Mám okolo 50 kusov a pri triedení známok som našiel peknú, dobre viditeľnú výrobnú chybu – pod zobákom vtáka je veľká biela škvrna. Popozeral som aj pod mikroskopom a zistil som, že to nie je poškodenie, ale tam chýba modrá hlbkotlačová farba.

Obraciam sa na zberateľov čs. poštových známok, či vlastnia známky

Zaujímavosť na kupóne moldavskej známky

Niekd sa stala chyba. To ma napadlo ako prvé, keď som si pozrel novinky Moldavska po vybratí z obálky. Tak, ako iné krajiny, aj Moldavsko vydalo emisiu známok s personalizovaným kupónom. Dokonca dve známky ani

(obr. na obálke). Ani sa mi nechcelo veriť, že to skutočne vidím, a nie je to očný klam. Pri počte asi 1 000 kusov známok s potlačeným kupónom je to určite zaujímavosť.

Zrejme sa najprv vytlačili listy známok určené na personalizáciu, teda s nepotlačenými kupónmi. Na časť nákladu, určeného do predaja, sa potom na kupóny dotlačilo logo pošty. A pritom sa nejaký ten tlačový list vložil naopak, a zaujímavosť bola na svete.

kupón nemajú, pretože personalizovaná je priamo stredová časť známky. Známky, ktoré sa dostali do bežného predaja majú na personalizovanej časti natlačené logo moldavskej pošty a internetovú adresu. Ale jedna zo známok v mojej sérii má potlačený kupón prevrátený

Ostatné známky ostali s čistým kupónom určené na personalizovanú obrázku. Celkový náklad známok bol od 134 000 do 158 000 kusov, každá známka má iný náklad.

-dn-

POŠTA ČESKOSLOVENSKÁ 1919 má 90 rokov

Tolké roky diskutovaná, na jednej strane zberateľmi (a nielen zberateľmi) vyhľadávaná, zároveň však aj zatracovaná – pretlačová emisia POŠTA ČESKOSLOVENSKÁ 1919 na rôznych, predtým platných, rakúskych a uhorských známkach, sa zrodila práve pred deväťdesiatimi rokmi. Dlhو po jej vydaní 12. decembra 1919 neutíchali diskusie o jej potrebe a dôvodoch, ktoré viedli k jej zrodu.

Keďže po stránke filatelickej bolo už uverejnených veľa rozsiahlych príspevkov a ucelených štúdií, zaujímavejšie bude pripomenúť niektoré skutočnosti, ktoré sprevádzali vydanie tejto emisie, komentáre odbornej filatelickej tlače, ako aj reakcie zberateľov, tak ako boli zhrnuté a zobizrané už pred šesťdesiatimi rokmi a uverejnené v časopise Československá filatelie. Načrime teda do histórie:

Po vyše polročnej zdĺhavej príprave v pražskej Haasovej tlačiarňi, tesne pred skončením roka 1919, vyšla podstatná časť pretlačovej série, ktorá nakoniec dosiahla až vyše 100 hodnôt. Pretlačové vydanie P. Č. 1919 zberateľskú verejnosť nejako výnimočne neprekvapilo. Hovorilo sa o nej najprv len v náznačkoch, a potom čím viac počas celého roka 1919. Popri veľmi strohých správach, ktoré oznámila pošta, všetky ostatné sa šírili iba od ucha k uchu a ich podstatný obsah sa sústredil do konštatovania, že to bude „veľmi dobrá séria“. Toto vyjadrenie pretlmočené do menej vznešenej reči znamenalo, že na tých známkach sa bude dať aj dobre zarobiť.

Zberatelia ešte pred vydaním týchto známok vyslovovali svoje názory, najmä spochybňovali oficiálne informácie, ktorými sa zdôvodňovalo, že pretlačová séria je úsporným opatrením. Po oznámení, že pretlačou bude vydaných vyše 100 rôznych známok, tieto námiety sa vyslovovali ešte dôraznejšie.

Deň vydania pretlačí však potvrdil, že obavy boli opodstatnené, pretože bez ohlásenia vo vestníku na

dvoch prihrádkách pražskej hlavnej pošty boli s 50 % príplatkom tieto známky dané do predaja. Zberatelia sa zároveň dozvedeli, že získať kompletnú sériu nebude také jednoduché, pretože nákup vyšších hodnôt bol viazaný na ďalšie investície do hárkov známok ostatných hodnôt.

Súdobá filatelistická tlač v rôznych krajinách poukazyvala na P. Č. 1919 ako príklad neserióznosti ich vydavateľa. Pošta však opodstatnenosť vydania P. Č. 1919 vytrvalo obhajovala tým, že zberateľom ani obchodníkom neprislúši hodnotiť a posudzovať potrebu poštovej prevádzky.

Tón obhajoby však pobúrili zberateľov, pretože na verejnosť prenikli informácie o rozdeľovaní celých sérií, ktoré sa dostali do rúk nefilatelistov s cieľom,

aby ich výhodne speňažili. Pošta pritom aj naďalej vytrvalo zastávala spôsob predaja a potrebu pretlačového vydania.

Potom sa rozpútali boje o prídely pre zberateľov a k nemu diskusia, či

známky pretlačené v malých množstvách nie sú len skúšobné tlače alebo návrhy. Pošta opäť obhajovala skutočnosť, že všetky pretlače sú riadne známky, pretože boli dané do predaja oprávneným vydavateľom.

Okrem stránky filatelickej mala pretlačová séria aj veľkú odozvu finančnú. Známkami kupovali aj ľudia, ktorí nemali k filatelii žiadny vzťah, ale keď videli veľký záujem pri poštových prihrádkách, tak sa pridali. Mnohí sa snažili veľkými nákupmi skompletizovať sériu, preto sumy niekoľko desiatok tisíc za tieto známky neboli žiadnou výnimkou. Rovnako však výnimkou neboli ani rôzne podvody s prídelmi.

Známa je historka o jednom funkcionárovi klubu, ktorý vybral celkom slušné sumy od členov klubu na „obzvlášť krásnu zostavu“. Známkami priniesol domov, na dvere svojho bytu napísal „nebezpečná nákazlivá choroba detí“ a počas troch dní nikoho k sebe nepustil. Ten nápis vyznel aj symbolicky, pretože počas ďalších niekoľkých rokov „krásne zostavy“ pozostávajúce z celých hárkov niektorých hodnôt putovali od jedného obchod-

Vydanie P. Č. 1919 bolo príležitosťou aj pre falšovateľov, aby zistili, že vo filatelii možno s troškou vedomostí o spôsobe tlače a s istou dávkou odvahy získavať celkom slušné zárobky. Pretlač vykonávaná za asistencie poštového úradníka, ktorý vtedy plnil funkciu aj filatelistického odborníka, bola taká primitívna, že sa nad jej „nenapodobiteľnosťou“ pousmial každý skúsený tlačiar. Preto dôveryčivým filatelistom priniesla táto emisia veľa sklamaní a strát.

Na scéne boli aj traja zberatelia, ktorí sa vyhlasovali za znalcov. Jeden z nich, napriek tomu, že pracoval priamo v tlačiarňi, o pretlačí bližšie veľa nevedel, druhý mal

výborné vedomosti, a od jedného filatelistu k ďalšiemu a ponúkali sa postupne za nominálnu hodnotu, potom za polovicu a nakoniec len za tretinu...

Pribudlo pritom viacero obchodníkov bez filatelistických vedomostí, ktorým sa podarilo dosiahnuť zisky z prednostných nákupov P. Č. 1919 a ktorí dospeli k názoru, že obchod so známkami je najvýnosnejším a najľahším povoláním pod slnkom. Netreba vysvetľovať ako zhubne a trvale zapôsobil tento stav na vývoj československej filatelie. Aj túto skutočnosť treba pripočítat k stratovým položkám vydania P. Č. 1919.

Bola tu však aj ďalšia nemenej negatívna skutočnosť, majúca rovnako dlhodobý vplyv na československú známku. Pretlač na známky sa vykonávala bez dostatočného dozoru, a o tejto skutočnosti ešte po 30 rokoch ojedinelí pamätníci z tlačiarne rozprávali takmer neveriteľné historiky. Vložiť háčky do tlačového stroja obrátene alebo prevrátené bolo pri každej hodnote úplnou samozrejmosťou. Rovnako bolo na „vyšší príkaz“ obvyklé pretlačiť všetok známkový materiál, ktorý sa dal vložiť do stroja. Nedotlače, obtlače, posuny tlače, dvojitá tlače a ďalšie odchýlky sa vyrábali ako na bežiacom pásu. Úlohou dozorujúceho úradníka bolo len zabezpečiť,

výborné vedomosti, ale len keď sám kupoval, a ten tretí bol pri skúšaní veľmi spoľahlivý, ale známkový P. Č. 1919 overil len vtedy, ak pritom aj niečo predal...

V tejto situácii boli známky s falošnou pretlačou P. Č. 1919 nevyčerpatelným zdrojom nekalých príjmov.

Bilancia prvých rokov po vydaní pretlačovej série P. Č. 1919 (ak vôbec môžeme hovoriť o jednej sérii) nebola pre zberateľov veľmi radostná. V ďalšom období sa však pohľad na túto emisiu veľmi zmenil. Spôsobil to záujem zahraničných zberateľov o niektoré známky vyskytujúce sa v menších množstvách (ved išlo o pretlače na rakúskych a maďarských známkach). Neskôr sa tieto vzácnosti stali aj významnými aukčnými položkami a dosahovali (a aj dosahujú) niekedy až neveriteľné ceny. Čas teda rehabilitoval P. Č. 1919, ale jednoznačnú odpoveď na otázku či oprávnené, nemožno vysloviť.

Positívnu skutočnosťou však boli odborné práce zaoberajúce sa pretlačou, ktoré sa začali objavovať po tridsiatich rokoch od vydania týchto známkov a vytvoril sa tak dôležitý základ na rozlišovanie tlačových dosiek jednotlivých častí emisie, čo umožnilo zberateľom v mnohých prípadoch rozpoznať pravé známky od falzifikátov.

aby sa tieto „náhodné“ výrobné chyby spoľahlivo oddelili od normálnych známkov. Niet preto divu, že starší a skúsení filatelisti sa rôznym zvlášťostiam dlho vyhýbali.

R. Klíma

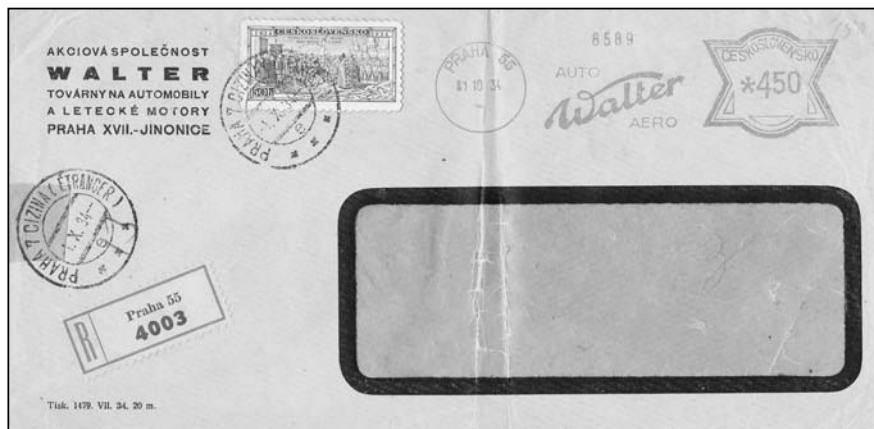
(dokončenie v poslednom čísle)

Perfinársky hlavolam

V mojej zbierke „automobilových“ celistvostí mám obálku, odoslanú pražskou firmou WALTER 1. 10. 1934 do Francúzska. Doporučená zásielka bola výplatná odtlačkom výplatného stroja s vyznačenou výplatnou hodnotou 4,50 Kč. Podľa platnej poštovej tarify však toto

tiež 2,50 Kč, zásielka teda mala byť vyplatená sumou 5 Kč.

Chýbajúce výplatné bolo doplnené vylepením 50-halierovej známky Pof. 276, ktorú opečiatkovala výstupná pošta PRAHA 7 CIZINA (ÉTRANGER). Keďže obálka bola na ľavej strane natrhnutá asi do hĺbky 1,5 cm,

výplatné nebolo dostatočné, pretože za list do 20 gramov do ostatnej cudziny bolo potrebné uhradiť 2,50 Kč (na rozdiel od poplatku za zásielku do blízkej cudziny, kde výplatné činilo 2 Kč) a doporučený príplatok bol tak-

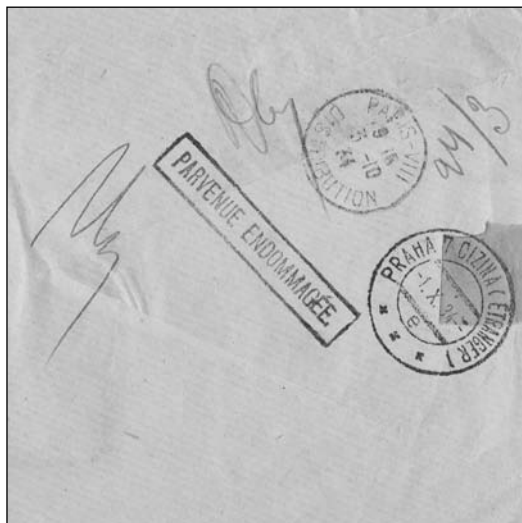
pracovník pošty zafixoval trhlinu prelepením obyčajnou lepiacou páskou a na oboch stranách ju prepečiatkoval dennou pečiatkou, aby nebolo pochyb o tom, že nešlo o neoprávnenú manipuláciu so zásielkou.

List prišiel do Paríža 3. októbra a keďže aj tu si povšimli prelepu, odtlačili na zásielku pečiatku s textom „PARVENUE ENDOMAGÉE“ (došlo poškodené) a pripojili odtlačok dennej pečiatky PARIS VIII / DISTRIBUTION a podpisy dvoch poštových úradníkov. Až potiaľto je všetko jasné, zaujímavý je pritom súbeh doplnkovej frankatúry a adjustácie poškodenej zásielky.

Prekvapenie však prichádza pri pohľade na použitú výplatnú známku, ktorá je opatrená perfinom firmy Chemosan – Helco, a. s. (Maxa C 22, resp. C 23). Tu sa vynárajú otázky – ako sa známka s perfinom úplne inej firmy dostala na zásielku Walterky? Kto ju nalepil? Je možné, aby na výstupnej pošte mali známky s perfinom súkromnej firmy, alebo pošta len opečiatkovala známku, ktorá unikla pečiatkovaniu na podacej pošte? Pozná niekto z čitateľov odpovede na tieto otázky?

M. Bachratý

(Príspevok je uverejnený so súhlasom redakcie spravodajcu Perfiny)

Operence – spoločníci človeka

KALUŽIAK ČERVENONOHÝ

Najspontánnejší návrat vtákov na hniezdiská sa uskutočňuje v Arktide a odohráva sa vo veľmi krátkom časovom úseku. V arktickej tundre sú hniezdné podmienky rovnorodé, majúce v každej svojej časti rovnaké vlastnosti v podobe rôznych ostrovcov suche medzi plejádami mlák. Na zemi tu nehniezdi len vtáctvo kulikovitité a škovránok uškátý (*Erimophila alpestris*), ale aj sova snežná (*Nyctea scandiaca*) a dravec, ako je myšiak severský (*Buteo lagopus*).

Hlavnou príčinou spontánneho priletu hniezdičov do tundry spočíva v tom, že v rozmŕzajúcich mlákach sa rýchle objaví obrovská biomasa vodných lariev hmyzu a navyše arktické leto je prikrátko na to, aby vtáky mohli otáľať s priletom na hniezdiská. Ved pre všetky druhy vtákov, typických hniezdičov severu, je život v tundre prijateľný iba v rozpätí troch mesiacov. Preto veľa druhov vtáctva preletujúcich z juhu na arktické hniezdiská tundry cez naše územie sa u nás dlho nezdržiava a svoje zotrvanie v našej prírode obmedzí iba na najnutnejší čas. Mnohé z nich, ako napríklad kalužiaky sivé (*Tringa nebularia*), ani dobre nepoznáme.

Kalužiak červenonohý (*Tringa totanus*, čeľad slukovitých Scolopaciadaes) – samec aj samička sú rovnako zafarbené. Vrchná strana tela je sivohnedá so svetlejšími okrajmi. Spodná strana tela je biela s pozdĺžnymi tmavohnedými škvrkami. Koniec chrbta je biely. Oči má hnedé, zobák dlhý čierny, pri koreni červený, dlhé nohy má sfarbené do oranžova. Je prostredne veľký, meria asi 28 cm. Charakteristickými znakmi okrem sfarbenia nôh a zobáka sú široký biely pás na krídlach, biely trtáč a priečne hnedosivobielo pásikovaný koniec chvosta.

Kalužiak červenonohý žije v Európe a v priľahlej časti Ázie až po Tichý oceán. Je sťahovavý, k nám priľieta v apríli, hniezdi, ale mnohé jedince sa u nás zastavujú len na krátky čas a potom odlietajú na sever. Jedin-

ce hniezdiace u nás odlietajú už koncom augusta, severské prelietajú našim územím v septembri.

Kalužiak červenonohý u nás žije na mokrých lúkach, najmä na niektorých vyčlenených lokalitách (Levické rybníky, Trnavské rybníky, Kvetňanské rybníky a pod.), veľmi obratne a rýchlo behá. Živí sa živočíšnou potravou, vodným hmyzom, mäkkými a červami, ktoré hľadá vo vode i na mokrých lúkach, šikovne ich vyťahuje dlhým zobákom z vlhkej pôdy. Hniezdenie sa začína tokaním samcov, spočívajúce

v ozdobných letoch, pohyboch na zemi a hlasových prejavoch. Hniezdo si robí na suchších miestach močaristého okolia, v hustom poraste trávy a vystieľa ho suchou trávou a listím. Polohu hniezda však často prezradí tým, že ho neprestajne hlasitým trilkovaním obletuje.

V máji samička znáša štyri vajčká, ktoré majú bleдохnedú, žltkastohlinitú základnú farbu s tmavými červenohnedými škvrkami. Na vajčkách sedia obaja rodičia 22 až 25 dní. Mladé vtáky majú páperie svetlej hnedožltkastej farby. Bruško je takmer biele. Nad očami majú široký sivastý pás. Mladáta po vyliahnutí opúšťajú hniezdo. Rodičia ich asi 26 dní prikrmujú a chránia. Pri obletúvaní hniezda sa ozýva hlasitým trilkovaním „dlie, dlie“. Pri vábení sa zasa ozýva „dvidiviv“ a keď je vyplašený sa ozve varovným „didiplí“. Kalužiak červenonohý je chráneným vtákom.

Kalužiak malý (*Tringa hypoleucos*) hniezdi blízko potokov a riek. Stále a nepokojne sa pohybuje a trepoce chvostom. Samička znáša veľké hruškovité vajčká, ktoré sa sfarbením neodlišujú od prostredia. Mladé

hned po vyliahnutí vedia behať a hľadať si potravu. Charakterizuje ich nízky let nad vodou a prenikavé, svojské volanie.

Kalužiak perľavý (*Tringa ochropus*) hniezdi v ihličnatých lesoch Škandinávie. Nerobí si hniezdo na zemi, ale na stromoch.

Jozef Solava

Spoločné vydania (17)

23. ázijská medzinárodná výstava známok

Aj filatelistická výstava môže spojiť dve známkové krajiny, aby sa dohodli na spoločnom vydaní. Pred časom som písal o podobnom spoločnom vydaní, keď na jednom hárčeku sú známky dvoch rôznych známkových krajín. A teraz sa opäť vrátim k takémuto naozaj veľmi zaujímavému typu spoločných vydaní, ale priblížim nie staré, ale nové vydanie, a nie serióznych známkových krajín, ale takých, ktorých hlavným zdrojom príjmov do štátnej kasy sú práve známky. A podľa toho musia známky aj vyzeraf. Jednoducho predáva atraktivnosť témy, návrhu, aj spracovania.

Teda 14. 5. 2009 dve malé známkové krajiny Oceánie Pitcairn a Vanuatu vydali hárček, na ktorom je jedna známka pitcairnská a druhá vanuatská. Hárček bol vydaný pri príležitosti 23. ázijskej medzinárodnej výstavy známok, ktorá sa konala v Hongkongu a spolupracovali na nej obe známkové krajiny.

Hongkong nemá s pandami nič spoločné a mrakodrapy by asi na známkach nezaujali, preto tvorkyňa známok zvolila radšej vďačnú čínsku tému pandy, keďže Hongkong je súčasťou Číny už 12 rokov. Na hárčeku, ako som spomínal sú dve známky, tá pravá je vanuatská a ľavá pitcairnská a hárček má veľmi zvláštny tvar. Len dolná strana hárčeka je rovná, zvyšné strany kopírujú bambusy, medzi ktorými je v strede veľká panda. Samotná Panda veľká je veľmi milé zvieratko. Je jedným z ôsmich druhov medveďov. Biely medveď s čiernymi labami, pásom okolo chrbta a brucha, ušami a s kruhim okolo očí bol v Číne odjakživa symbolom šťastia. Ak sa náhodou pri potulkách za potravou zatúlal do nejakej

dediny, bol pre dedičanov hosťom, nie ničiteľom. Ani dospelá panda zvyčajne neútočí na človeka, a to dorastá do dĺžky 190 cm s hmotnosťou 125 kg, v zajatí aj 160 kg. Samec je trochu väčší, aj ťažší ako samica.

Panda žije osamelé a spoločnosti iných príslušníkov svojho druhu sa všemožne vyhýba, svoje územie si značuje pachovými značkami, či močom. Úplne jej stačí dorozumievanie na diaľku s ostatnými pandami. Len počas párenia môžeme vidieť viac pánd na jednom mieste. Po 45 dňovom tehotenstve rodí len jedno mláďa, v zajatí často dve. Má len 15 cm, 100 g a nemá srst. S mamou žije 18 mesiacov. Aj keď je to všežravec, živí sa takmer výlučne bambusovými listami alebo stonkami, ktoré sú veľmi tvrdé. Aby sa nasýtila, denne ich musí skonzumovať až 38 kg. Okrem nich si pochutí aj na vajciach. K listovej potravě má prispôbené predné laby, na ktorých má „šiesty palec“ premenené zápästie, ploché zuby a jedinečnú mikroflóru v žalúdku.

Priateľská povaha a krásna kombinácia bielej a čiernej urobili z tohto živočícha trofej pytlíakov. Panda sa oficiálne nikdy nelovila, pre západ je známa len od roku 1869 a odvtedy jej počty rapídne poklesli až na dnešných asi

1829 kusov, vrátane tých, ktoré žijú v ZOO po celom svete a tých je len 239. Dnes žije panda vo voľnej prírode už len na šiestich kontrolovaných územiach v stredočínskej provincii Sečuán a v Tibete. Územia majú celkovú rozlohu len 5 900 km². Panda neupadá do zimného spánku, len počas zimy schádza do nižšiepoložených oblastí. Z uvedených počtov a z areálu rozšírenia je jasné, že bez pomoci človeka by veľmi rýchlo vyhynula. Aj keď sa tomuto druhu podarí prežiť, jeho genetická výbava ostane navždy veľmi ochudobnená, čo bude spôsobovať ďalšie problémy. Panda sa stala symbolom Svetového fondu na ochranu prírody WWF.

Obe krajiny, ktoré vydali hárček, sú odľahlé a mimo

hlavných dopravných tepien, čo sa odráža na ich hospodárstve. **Vanuatu** má rozlohu päťnásobne Slovenska a má len 240 000 obyvateľov, pričom ich počet rýchlo rastie. Štát tvorí asi 83 sopečných a koralových ostrovov roztrúsených v dĺžke 1 200 km medzi Fidži, Novou Kaledóniou a Šalamúnovými ostrovmi. Ložiská rúd sú tesne pred vyčerpaním, a tak okrem vydávania známok krajine ostáva ešte predaj dreva, kakaa, kopy a lov rýb.

Pitcairn je na tom oveľa horšie. Na rozdiel od Vanuatu ani nie je skutočným štátom, len námorským územím Veľkej Británie. V podstate sú to štyri ostrovy (dva z nich majú ešte menšie ostrovočky) roztratené na 550 km pri obratníku Kozorožca asi 4 000 km na západ od Čile a 8 000 km na východ od Austrálie. Všetci obyvatelia žijú len na ostrove Pitcairn a je ich asi 50. Žijú v jednej osade Adamstown, takže Pitcairnské ostrovy sú najmenšou známkovou krajinou sveta čo do počtu obyvateľov. Väčšina obyvateľov sa odsťahovala na Nový Zéland do Aucklandu, kde majú komunitné centrum. Spojenie so svetom je náročné, keďže ostrov nemá letisko, ani prístav pre plytčiny. Ak máte šťastie, od nás sa tam dopravíte za tri až štyri dni, ale musíte stihnúť loď, ktorá tam prichádza len raz za niekoľko mesiacov. Okrem pestovania ovocia a zeleniny, obyvatelia ostrova

žijú z rybolovu. Cez internet si u niektoej z rodín na ostrove môžete kúpiť med, ľudové výrobky, vyrezávané sošky, alebo známky za takmer ľudové ceny. Peniaze sa posielajú poštou. O dodacej lehote sa pre istotu nič nehojv. Väčšina pitcairnských známok Pitcairn v živote nevidela. Posledné roky sa predávajú cez poštový úrad v Suve na Fidži a tlačia sa na Novom Zélande.

Na hárdčeku rozmerov 135 x 95 mm na šírku sú v jeho dolnej časti dve známky rozmerov 40 x 30 mm na šírku. Lavá pitcairnská zobrazuje pandu požierajúcu

bambusové listy z profilu. Vlavo hore je britská koruna so znakom EIIR. Vpravo hore zase loď Bounty, keďže tohto roku je 220. výročie vzniku na tejto lodi, ktorej členovia posádky osídlili Pitcairn a ich potomkovia tam žijú dodnes. V dolnej časti je biely nepravidelný pás s modrým názvom krajiny a hodnotou 2,50 NZ\$. Pod názvom krajiny je čiernou napísaná spoločné vydanie s Vanuatu. Pravá vanuatská známka zobrazuje pandu s mláďatom, ktoré požiera bambusové listy. V dolnom nepravidelnom bielom páse je červeno napísaný názov krajiny a hodnota 150 vatu, pod názvom krajiny je čiernou napísané spoločné vydanie s Pitcairnskými ostrovmi. Medzi známkami je text o pamiatke na spoluprácu oboch krajín na 23. ázijskej medzinárodnej výstave známok v Hongkongu v máji 2009. Nad pitcairnskou známkou je logo výstavy. Ako som spomínal na začiatku, pozadie hárdčeka tvorí panda požierajúca bambusový list s bambusovou húštinou v pozadí. Hárdček navrhla D. McKenna a vytlačila ofsetom tlačiareň Southern Colour Print, Christchurch na Novom Zélande. Znamky predávajú oba poštové úrady dva roky, potom, ako je to zvykom v oboch známkových krajinách nepredané známky zničia.

-dn-

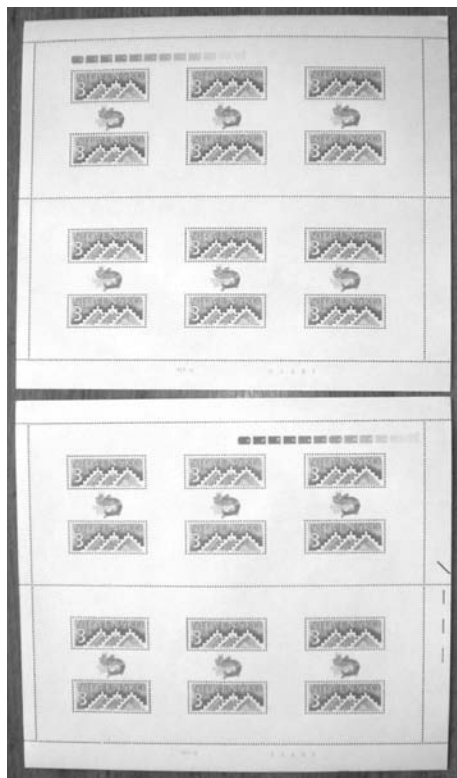
KF 52-46 Močenok-Vernisáž poštovej pečiatky na Sviatok Krista Kráľa: „Vivat Christus Rex“, 21. 11. 2009
Patoračné centrum (bývalý kláštor)
o 17⁰⁰ hod., vyjde aj príležitostný lístok.
jozefkutny.filatel@centrum.sk

Rozlíšenie hářčekových polí známky č. 69 100. výročí organizovanej filatelie na Slovensku

Príležitostná známka č. 69 „100. výročí organizovanej filatelie na Slovensku“ 3 Sk bola vydaná v hářčeku s dvoma známkami 1. júna 1995. Výtvarný návrh Miroslava Cipára vyryl Josef Herčík. Známku vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., kombináciou dvojfarebnej hlbkotlače a jednofarebnej ocelotlače na rotačnom kotúčovom stroji Wifag. Na hářčeku konečných rozmerov 80 x 87 mm sú dve známkové polia.

Prehliadka nerozrezaných tlačových listov, ktoré sú uložené v banskobystričkom Poštovom múzeu Slovenskej pošty, a. s., ukázala, že sa tlačilo na staršom stroji Wifag 2 prinajmenšom v dňoch 12. mája (dátum tlačie imprimatur) a 16. mája 1995 (dátumy tlačie tzv. tlačových postupností jednotlivých farieb a archivovaných nerozrezaných tlačových listov).

Návšteva Poštového múzea predchádzalo systematické hľadanie rozlišovacích znakov hářčekov, výmena poznatkov medzi špecialistami a ich porovnanie. Podľa zaužívaného technologického postupu by sa v expedičných balíčkoch mali striedať dve hářčekové polia (z 1. a 2. polovice TL), ktoré majú mať identickú perforáciu (napr. vychýlené perforačné otvory). Rozlíšených bolo 8 HP (2 x 4 HP), avšak podľa perforácie a rozmerov hářčka sa mohla predpokladať tlačová forma s 12 HP (2 x 6 HP). Otázkou bolo, kde sú predpokladané zvyšné 4 HP? Boli použité na FDC a NL alebo ešte stále sú v sklade Pofis?

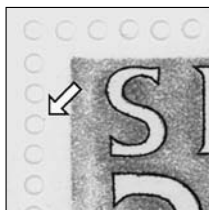
Tvar TF – rozmiestnenie finálnych hářčekov s dvoma ZP na tlačovom liste a úprava perforačného rámca sú zrejme z fotografie z Poštového múzea (digitálnym fotoaparátom bez statívu, „z ruky“). Dole je polovica tlačového listu „1“ (s autotronovými značkami na pravom okraji), hore polovica tlačového listu „2“. Predpoklad o tlačovej forme 2 x 6 HP sa potvrdil, „záhadu“ chýbajúcich 4 HP vysvetlilo umiestnenie farebných testovacích stupnic.

Obidve stupnice boli umiestnené chybné, príliš blízko k známkam, takže do plochy HP 1/2 a 1/3 zasahuje FTS pre modrú farbu (vzdialená 9 mm od hornej známky) a do plochy HP 2/1 a 2/2 zasahuje FTS pre sivú farbu (vzdialená 7 mm od hornej známky). Na filatelistickom trhu tieto HP nie sú známe, predpokladáme, že boli skartované už v tlačiarni.

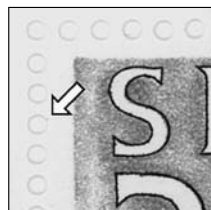
Identifikovaných a rozlíšených bolo 8 HP (tučným písmom sú vypísané vyobrazené chyby):

HP 1/1

- ZP 1 - perforačný otvor v pravom hornom rohu je posunutý hore.
- ZP 2 - modrý bod v ľavej perforácii vpravo od 4. PO zhora (môže byť vyseknutý).

HP 1/1

HP 1/4

HP 1/2

- do HP zasahuje FTS pre modrú farbu (políčka 12 a 11), ktorá je vzdialená 9 mm od hornej známky. Predpokladáme, že z tohto dôvodu bolo toto HP skartované. Výskyt nie je známy.

HP 1/3

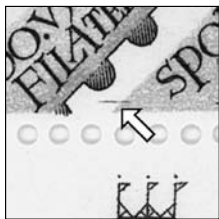
- do HP zasahuje FTS pre modrú farbu (políčka 8 až 3), ktorá je vzdialená 9 mm od hornej známky. Predpokladáme, že z tohto dôvodu bolo toto HP skartované. Výskyt nie je známy.

HP 1/4

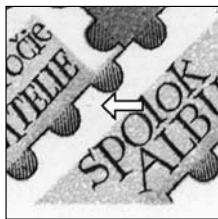
- ZP 1 - modrý bod nad údajom „100.“,
- ZP 1 – dva perforačné otvory nad písmenami „NS“ a „SK“ nápisu „SLOVENSKO“ sú posunuté dole,
- **ZP 2 – krátka modrá vodorovná čiarka pod písmenom „V“ nápisu „SLOVENSKO“**,
- dva tmavomodré body nad ZP 2 v úrovni druhého písmena „O“ nápisu „SLOVENSKO“ (niekedy nie sú viditeľné).

HP 1/5

- **ZP 1 - tmavomodrá vodorovná čiarka vľavo od slova „spolok“**,
- ZP 1 - perforačný otvor pod menom „CIPÁR“ je posunutý hore.
- krátka tmavomodrá vodorovná čiarka na hornom okraji nad písmenom „K“ nápisu „SLOVENSKO“,
- ZP 2 - modrý bod v pravej hornej časti písmena „N“ nápisu „SLOVENSKO“.

HP 1/5

HP 1/6

HP 1/6

- **ZP 1 - krátka tmavomodrá vodorovná čiarka nad písmenami „SP“ slova „SPOLOK“**,
- tmavomodrý bod pod ZP 1 pod 7. perforačným otvorom zľava,
- tmavomodrá vodorovná čiarka na ľavom okraji vo výške hornej perforácie ZP 2 (niekedy nie je viditeľná),
- ZP 2 - modrý bod v ľavej dolnej časti písmena „K“ nápisu „SLOVENSKO“.

HP 2/1

- do HP zasahuje FTS pre sivú farbu (políčka 12 až 8),

ktorá je vzdialená 7 mm od hornej známky. Predpokladáme, že z tohto dôvodu bolo toto HP skartované. Výskyt nie je známy.

HP 2/2

- do HP zasahuje FTS pre sivú farbu (políčka 4 až 1), ktorá je vzdialená 7 mm od hornej známky. Predpokladáme, že z tohto dôvodu bolo toto HP skartované. Výskyt nie je známy.

HP 2/3

- **krátka tmavomodrá vodorovná čiarka na ľavom okraji vo výške letopočtu “95”**,
- modrý bod pod pravou časťou loga výstavy (niekedy nie je viditeľný).

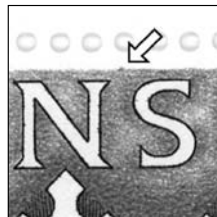
HP 2/3

HP 2/4

- ZP 1 - modrý bod v dolnej perforácii medzi 11. a 12. perforačným otvorom zľava (môže byť vyseknutý),
- **ZP 2 - modrý bod nad písmenom „L“ nápisu „SLOVENSKO“**,
- ZP 2 - modrý bod nad písmenom „K“ slova „SPOLOK“,
- ZP 1 – dva perforačné otvory nad písmenami „NS“ a „SK“ nápisu „SLOVENSKO“ sú posunuté dole.

HP 2/4

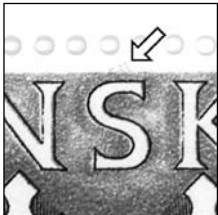
HP 2/5

HP 2/5

- ZP 1 - modrý bod v hornej časti hodnotovej číslice „3“,
- **ZP 2 - modrý bod hore medzi písmenami „NS“ nápisu „SLOVENSKO“**,
- krátka tmavomodrá vodorovná čiarka na ľavom okraji vo výške nápisu „SLOVENSKO“ ZP 2,
- ZP 1 - perforačný otvor pod menom „CIPÁR“ je posunutý hore.

HP 2/6

- ZP 1 - tenké modré čiarky nad druhým písmenom „S“ nápisu „SLOVENSKO“;
- ZP 1 - modrý bod na ľavom okraji pri 6. perforačnom otvore zdola.

HP 2/6

Na potvrdenie alebo vyvrátenie našej hypotézy o štyroch skartovaných háčkových poliach 1/2, 1/3, 2/1 a 2/2 sme sa obrátili priamo na výrobného námestníka PTC pána Bc. Jaroslava Štefeka s nasledujúcimi tromi otázkami:

1. otázka: *Boli naozaj v PTC skartované háččky, do ktorých zasahovala FTS?*
2. otázka: *Bol pri rozrezaní PL (polovic TL) na finálne háččky zvolený v tomto prípade nejaký špeciálny postup? Napríklad:*
  1. krok: *Oddeliť hornú a dolnú trojicu.*
  2. krok: *Dolnú, bezchybnú trojicu rozrezať tradične (so striedaním listov 1 a 2 v balíčkoch).*
  3. krok: *Z hornej trojice, keďže „chybné“ háččky sa nekryjú, vybrať zvlášť PL 1 a PL 2, vystrihnúť z nich len „dobrý“ háčček (zabalit bez striedania listov), „chybné“ háččky skartovať.*
3. otázka: *V takýchto prípadoch postupujete autonómne alebo ponúknete „chybné“ háččky odberate-*

lovi napr. s odrezanou hornou časťou na ofrankovanie FDC a pod.?

Pán Štefek poslal túto odpoveď:

„Prošel jsem celou problematiku Vámi dotazovaného aršíku. Jsem nemile překvapen, že tehdejší mistři pustili do tisku válce se zasahujícími barevnými škálami až do finálního formátu budoucích aršíků. Bohužel jsem v technologických údajích neobjevil informaci proč. Podle ústních informací (pamětníků je skutečně již málo) se žádné aršíky se zasahujícími škálami neexpedovaly. Obvyklý postup při řezání je nařezat vše, poté vadné produkce vyřadit do makulatury a následně skartovat. Dnes se již můžeme pouze domnívat, že existovala ústní dohoda o použití části těchto aršíků na vylepování na FDC.“

Ak v tlačiarňi skutočne použili obvyklý postup narezania háččkov ako uvádza p. Štefek, tak by teoreticky, pri omyle alebo nepozornosti kontroly, v balíčku s „dobrými“ háččkami z HP 1/1 mohol zostať „chybný“ háčček z HP 2/1 a podobne v balíčku háččkov z HP 2/3 mohol zostať „chybný“ háčček z HP 1/3. Zostáva už len pokúsiť sa ich nájsť... Dvojica HP 1/2 a HP 2/2 zrejme putovala do skartácie bez kontroly, pretože „chybné“ boli obidve polia. Pre špecialistov z tohto prípadu vyplynula ďalšia skúsenosť – aj taká, na prvý pohľad nepodstatná informácia, či sa v balíčku striedajú dve háččkové polia alebo balíček obsahuje iba jedno pole, má pre špecialistov svoj podstatný význam.

Za spoluprácu ďakujem p. Štefekovi a pracovníkom Slovenskej pošty, a. s. – Poštového múzea v Banskej Bystrici. Svojimi poznatkami prispeli zberatelia-špecialisti A. Suder z Frydku-Místku a R. Šulej z Bratislavy.

Ing. Miroslav Gerec

Zaujímavosť zo Záhoria

Na reprodukciu celistvosti je odtlačok poštovej pečiatky Malaciek. Ide o uhorskú dvojkruhovú pečiatku s prebiehajúcim mostíkom s rozlišovacím písmenom E. Táto pečiatka nemala ešte 20. februára 1920 upravené poradie dátumu, teda deň, mesiac a rok (teda mala poradie ako v pôvodnej uhorskej pečiatke). Ostatné pečiatky Malaciek s rozlišovacími písmenami A až D boli takto upravené už od februára 1919. O tejto sku-

točnosti som v dostupnej literatúre nenašiel zmienku.

Lubomír Hrozen

Štefánik medzi padlými vo Vrbovom

Tento nadpis môjho príspevku som si vymyslel preto, aby ste si ho prečítali. Ale aj preto, lebo zodpovedá skutočnosti, ako sa o tom možno presvedčiť ďalej.

Na pomníku s bustou generála Milana Rastislava Štefánika v súčasnom malom parku v strede mesta pri

pomníka. Pod ňou sa pôvodne nachádzal reliéf „Oplakávanie padlých“, ktorý nahradili v sedemdesiatych rokoch minulého storočia reliéfom bojovníkov a potom slovenským štátnym znakom.

V hornej časti pylónu je slovenský znak, ale v sedemdesiatych rokoch minulého storočia ho prekryli znakom Československej socialistickej republiky. To ešte nestačilo. Na vrchol pomníka umiestnili veľkú päťcípú hviezdu a odstránili aj Štefánikovu bustu. Nahradili ju pietnym venčekom. Počas týchto prác niekto bustu Štefánika ukradol. Polícia ju ale našla a dala ju do Vlastivedného múzea v Hlohovci, depozitu v Merašiciach. Odtiaľ ju v roku 1990 priviezli a položili ju tam, kam patrila, na pôvodné miesto na pomníku. Funkcionári mesta nechali zrekonštruovať pomník na pôvodný vzhľad (obr. 2). Reliéf „Oplakávanie

rímskokatolíckom kostole sv. Martina a jeho šikmej veži bol a je na dvoch postranných tabuliach zoznam občanov Vrbového a Prašníka padlých a nezvestných v prvej svetovej vojne. Obec Prašník bola vtedy súčasťou Vrbového. Na ľavej tabuli je 55 mien a na pravej tabuli tiež 55 mien. Pri viacerých rovnakých priezviskách sú rôzne krstné mená, o čom sa možno domnievať, že patrili jednej rodine. V roku 1969 doplnili tabule o obeť v druhej svetovej vojne a v SNP. Aj pomenovanie pomníka je „Pomník padlých.“

Postavenie pomníka inicioval predseda 110. odboru Slovenskej ligy vo Vrbovom Július Bodnár. Spolok jeho návrh prijal 8. januára 1928. Pomník v podobe pylónu, na ktorom je busta Štefánika, zhotovil sochár Miroslav Harašta za 14 tisíc korún. Štefánikova busta stála dvetisíc korún, doprava a ohrada 1 500 korún. Všetko bolo uhradené z verejných zbierok. Slávnostné odhalenie sa uskutočnilo 21. júla 1929, v deň keď uplynulo 49 rokov od narodenia Štefánika. Pohľad na pomník po jeho zhotovení je na dobovej pohľadnici (obr. 1).

Pylón so Štefánikovou bustou bol ústrednou časťou

nie padlých“ sa však stratil a dosiaľ nenašiel.

Údaje o výstavbe pomníka a nápisy s úryvkami

z veršov Vladimíra Roya, Jána Kollára a Jána Hollého sa nachádzajú v centrálnej časti pomníka.

Ján Maniaček st.

Pramene: Bosák, L., Kýška, P.: Pamiatky Vrbového, Vrbové 2002., s. 72-76. Informácia E. Lechnerovej (2005).

SÚŤAŽ O KVET ZBERATEĽA

Vážení čitatelia,

predposledné vyhodnotenie súťaže opäť zaznamenalo vyrovnanosť záujmu čitateľov o jednotlivé príspevky podľa ich obsahového zamerania. Obsahovú náplň časopisu možno teda považovať za vyváženú, pretože štatisticky sa dá preukázať, že z každomesačnej vzorky odpovedí čitateľov hodnotiacich ich záujem, každý tematicky zameraný príspevok boduje. Letné mesiace, ku ktorým radíme ešte aj september, si z dôvodu dovolení držia svoj štandard, lebo stále evidujeme menší počet odpovedí posielaných elektronickou poštou. Redakciu záujem o časopis teší, pribúdajú aj noví prispievatelia.

Vítazom deviateho kola, aj keď opäť len rozdielom jedného hlasu, sa stal príspevok k SNP, druhá je Malá škola filokartie, tretie miesto patrí operencom, štvrté je spoločné vydanie, piate sú starogrécke mince a poltucet uzatvárajú poštové tlačivá.

V 9. kole teda bodovalo 13 príspevkov (v predchádzajúcom kole 15 a počet vašich odpovedí sa opäť zastavil na čísle 38. za všetky odpovede ďakujeme.

Hlasy vo vyhodnocovanom kole boli rozdelené tak, že príspevky na prvých šiestich miestach získali 86 % všetkých vašich hlasov.

■ Vyhodnotenie 9. súťažného kola:

1. otázka – fragment z druhej strany obálky správne, okrem jedného, identifikovali všetci súťažiaci – vyrobený bol detail známky z poštového lístka Pozdišovská keramika. (č. 148 CDV 148/07), vydaného 17. 12. 2007.

2. otázka – Na otázku „Akú výplatnú hodnotu má táto cenina po 1. júli 2009?“ odpoveď mala byť: 40 centov (12 Sk). Správne neodpovedali dvaja súťažiaci.

Na 3. otázku - (ktorý článok sa v septembrovom čísle Zberateľa najviac páčil), vaše hlasy (26) udelili prvé miesto **R. Klímovi za SNP vo filatelii**. **A. Urminskému** za štrnástu časť **Malej školy filokartie** patrí druhá opäť priečka s 25 hlasmi. Na treťom mieste za 20 hlasov je **J. Solava** za ďalšiu časť seriálu o **Operenoch, spoločníkoch človeka – Hlucháň obyčajný**. Na štvrtom mieste (15 hlasov) skončil **dn** za **Spoločné vydanie (15) Unikátny morský život**. Piate miesto za 14 hlasov patrí numizmatike, **E. Minarovičovej za Tematický rozmanitosť starovekých gréckych mincí**.

Poštová história v podaní **D. Evinica** v príspevku **Poštové tlačivá v tvare lístka** získala 11 hlasov, a tým sieste miesto. **P. Nahodil** za **Staropramen má 140 rokov** dostal 8 hlasov, a tým získal 7. miesto.

Ďalších šesť príspevkov získalo 1 až 3 hlasy.

Výhercami deviateho kola VIII. ročníka súťaže sú **Ján Somora, Šala** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 8,30 eura) a **Jozef Hudáč z Nitry** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 5 eur).

■ 11. – novembrové KOLO SÚŤAŽE

Do 11. (posledného) kola 8. ročníka našej súťaže sme pripravili len dve otázky:

1. otázka znie: Napište svoje postrehy o časopise Zberateľ.

2. otázka znie: Zo zotrvačnosti napíšte troch autorov a názvy ich článkov, ktoré sa vám v novembrovom čísle časopisu Zberateľ najviac páčili.

Vaše odpovede očakávame do 27. novembra 2009. Vaše názory a postrehy uverejníme v poslednom čísle v rubrike Máte slovo.

Za účasť v súťaži počas celého jej trvania všetkým súťažiacim úprimne ďakujeme, vaše odpovede, ohlasy pripomienky a názory pomáhali tvoriť tento časopis.

Redakcia

POZVÁNKA NA VÝSTAVU

Dušan Grečner, knižné ilustrácie

Galéria TYPO & ARS, Roľnícka 349,

Bratislava – Vajnory

Výstava potrvá do 22. novembra 2009

FIRMA ZBERATEL®

stále vykupuje

**HODNOTNÉ ZBIERKY I JEDNOTLIVÉ
ZNÁMKY, MINCE A POHLADNICE**

Poradenská služba - Zásielková služba
Diskrétnosť zaručená - Platba v hotovosti

Predajňa:

Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava,

☎ 02 44 250 149, 0911 250 149

e-mail: zberatel@chello.sk

Otvorené pondelok až piatok
od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ hod.

ALBUM ZIKA

**NEHLADAJTE MA DOMA,
NÁJDETE MA NA INTERNETE**

www.albumik.sk

MZIKA@HOTMAIL.COM

TEL/FAX.: 02 / 4342 9386

www.zberatel.com

Návštívte internetové stránky firmy

ZBERATEL®

Kliknutím na titulyk úvodnej stránky sa
dozviete ďalšie informácie z jednotlivých
oblastí zberateľstva a o aktuálnych ponukách
firmy Zberateľ®

FILATELIA ALBUM

predávame a vykupujeme
ZBIERKY ZNÁMOK, MINCÍ,
STARÝCH POHLADNÍČ,
CELISTVOSTÍ
A OSTATNÝ FILATELISTICKÝ
MATERIÁL

FILATELIA ALBUM

Lazaretská 11

811 08 BRATISLAVA

telefón / fax: + 421 - 2 - 5296 7411

www.matchboxmuzeum.sk; www.filatelia-album.sk

Ervín SMAŽÁK

Lotyšská 16, 821 06 Bratislava

tel.: 02/45246 518, 0903 256 518

Propagácia športových podujatí na poštových materiáloch (prílače, príležitostné poštové ☉ a strojové príležitostné ☉)

Sprostredkovateľská činnosť vo filatelii. Zásielková služba (novinky SR, ČR).

Ponúkam známky, FDC, celistvosti, katalógy a ostatné poštové materiály na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Vykupujem kvalitný poštový materiál na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Prijímam do komisionálneho predaja poštový materiál na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Členovia SSOŠF pri Slovenskom olympijskom výbore majú **10% zľavu** na materiály firmy ERVO.

Firma Katalóg Filatelia - Numizmatika

Námestie SNP č. 37, 960 01 Zvolen ☎ 045 / 5320 250-51,
0907 818 772, e-mail: caniga.triangel@stonline.sk
Po – Pia: 10.00 – 18.00 hod.

Vykupujeme a predávame

**známky, mince, bankovky,
staré pohľadnice a vyznamenania**

Zároveň poskytujeme bezplatne poradenskú službu
a ohodnocovanie materiálu.

Pre členov Klubu Filatelie a abonentom časopisu
Zberateľ poskytujeme 5% zľavu

OSLAVENCI 2009

Ryctví na jedné misce s železnici

Nejhorším výsledkem by bylo tvrzení, že grafik a malíř **Jiří Bouda** (5. 5. 1934) se nepodobá svému slavnému otci Cyrilovi. A proč by měl? Faktem zůstává, že v ničem; kromě toho oba byli mistři všech forem gra-

fických technik. Učil se rytně na státní grafické škole a na Vysoké škole uměleckoprůmyslové

v ateliéru neméně slavného Karla Svobinského. Ale lišil se hlavně tím, že již od mládí jej zaujalo odvětví dopra-

vy. Dokonce byl zaměstnán u železnice jako signalista na stavědle nádraží v Praze - Bubenči. Milovníka lokomotiv a autora stovek jejich výtvarných podob Jiřího Boudy nejlépe reprezentuje pověstné prostředí jeho bytu Na ostrohu. Vybudoval v něm celý komplex neobvyklé ukázky železničářského provozu v praxi; se vším možným: nádraží a stanice, tunely, rozvětvené tratě a křižovatky, výhybky, vozová depa, signální zaří-

zení, různé druhy lokomotiv a vagónů, atp. Zkrátka, taková svatyně jeho životního tématu. Tím se ve své branži rovněž nikomu nepodobá.

Ve své profesi není podoben ani našim rytcům. Pokud moje paměť dosahuje - byl jediným z rytců poštovních známek, který se o tuto práci nijak nedere. Naopak se bránil, a odmítal ji. Neznám podobný případ. Ale přesto se mezi ně počítá.

A co víc, nebyl autorem rytiny ani své první známky

(1982); vyryl ji Herčík. Teprve za čtyři roky přijal lákavou nabídku na emisi Československá kolejová vozidla (1986). Předcházela tomu iniciativa Výzkumného ústavu kolejových vozidel a doporučení ministerstva dopravy. Nedokázal odmítnout, včetně jednoznačné podmínky - že totiž známky provede i rytecky. Zvítězilo téma. O svém zaujetí tvorbou známek dokázal zajímavě vysvětlovat podrobnosti i zvidavým filatelistům. „Při navrhování mužů s praporkem jsem se chtěl vyvarovat znázornění ‚dialogu‘ mezi posunovačem a strojvedoucím. Tedy muže s praporkem, který dává návěst ‚přiblížit‘, ale nikoliv jinému posunovači, který se má s lokomotivou spojit. A znovu bych chtěl připomenout, že poštovní známka není ilustrací ani služební pomůckou ČSD, a věřím, že se žádný železničář těmito postupy nebude řídit. Výtvarník má právo dopustit se určitého zkreslení, přispěje-li to ke zvýraznění znázorněného motivu či obsahu.“

Svou znalost a citový vztah k oblíbenému oboru ještě zdůraznil v kalendáři s námětem Z dějin dopravy na rok 1987. Přednost před známkami dal i dalšímu kalendáři Do školní brašny 1989. Zdůvodnil to obdobně, jak to bravurně činival otec Cyril: „K nabídce rytí nové emise známek prohlašuji, že v současné době jsem zaneprázdněn jinými úkoly, takže z časových důvodů se práci rytecké nemohu věnovat. Další spolupráce by byla možná asi od října 1987.“ Jiří Bouda

- pokud jde o autorství rytin svých návrhů známek - se tradičně nemění ani v současnosti. Jeho poslední známku z dubnové emise (2009) vyryl Bohumil Šneider. Všechno ostatní o milém, laskavém člověku a velmi produktivním tvůrci Jirkovi Boudovi, je možné vyhledat v nemalém počtu katalogů jeho výstav nebo katalogů poštovních známek.

Právem si zasluhuje naší úctu a přátelství; napsali o skvělém Jiřím Boudovi povolanejší. Třeba Ludvík Losos: Jiří Bouda - v právě vyšlé monografii k jeho pětasedmdesátinám.

Svedectví na misce vah spravedlnosti

K očekávaným událostem kolem jubilantů patří také **Jaroslav Chudomel** (7. 2. 1929). Mimořádně žák Cyrila Boudy na pedagogické fakultě UK Praha. Ale nevím, proč jsem byl ve Zpravodaji Společnosti sběratelů čs. známek vyzván tvorbou něco více právě o Chudomelovi. Do známkové tvorby jsem ho totiž skoro „dostrkali“.

A také ochotně vypomáhal. Pokaždé, když se někde něco zadrhlo: emise Města III. (1966) po Laco Guderovi a Lieslerovi. Pak se na dvanáct let autorsky odmlčel, což ovšem nebyl důvod, aby nere realizoval další emise, většinou - jako ukázněný člen strany - s politickými náměty. Dělal je nerad; moc se mu nepovedly, a je to na nich vidět. Posloužil známkami k výročí Února 1948 a NF; obě byly jeho poslední, ale i trochu osudové. Dobrotivý Jaroslav se kvůli nim dostal do rukou vyšetřovatele Generální prokuratury, která šetřila obvinění o nedodržování autorských práv ve známkové tvorbě.

Jinak všechny okolnosti kolem známkové tvorby znal Chudomel ze svého dlouhodobého působením v komisi vydavatele čs. známek. Byl prospěšný jako soudní znalec v oboru výtvarného umění, zejména při nákupech dokumentace pro archiv státních cenin v Poštovním muzeu. V jednom případě napomohl odhalit i chybné padělky nabídnutých návrhů, kdy nešlo o originály, nýbrž velmi dokonalé reprodukční otisky; předtím posouzené známým soudním znalcem v oboru filatelie!

Ze známek osobně považuji za velmi zdařilou Chudomelovu emisi Nová Praha (Praga 1978). Předcházel jí návrh známky s námětem budovy MTTÚ v Olšanské ulici, jejíž perspektivní pohled si skicoval z naší kanceláře dříve, než se definitivně rozhodl. Jinak zůstal věrný zcela jinému výtvarnému druhu práce; celoživotně a organicky dával přednost malbě a grafice. Tematicky se inspiroval rázem krajiny malebné periferie pražské Hostivaře, svého rodiště a dlouholetého bydliště. Ze nacházel náměty věkovitých stromů a přírodu k vytváření litografií v pastelových barvách či přímo hebkosti pastelů nebo průzračných kreseb uhlem a barevnými křídami.

V paměti se mi nepodařilo vylovit a připomenout ještě mnoho dobrých vlastností, třeba Chudomelovu pracovitost; ale uvízla mi nevtíravá skromnost, s jakou svou práci neprosazoval. Žádnou touhou po mediální oslavě netrpěl, obvykle spíš sloužil a spoléhal na příležitost. Nedávno jsme se s Jaroslavem sešli a vzpomínali na staré známé tiskaře z doby, kdy jsem byl litografem.

Apriori je nespojuje jen apríl

Hollaristé Hudeček a Gross patří do známkové tvorby téměř zákonitě. A to, jak pamatují, v nejružnějších situacích, které se vztahují k historii umělecké skupiny

Radar. Předtím také oba patřili ke Skupině 42. Ale mezi tvůrci zámek z Radaru (Vladimíra Kovářika, rovněž jubilanta, Jiřího Mikula, Jaroslava Kaisra či Josefa Lieslera) se Hudeček s Grosse objevují rozdílně. Především v počtu známek a časovém rozmezí. Snad zaslouží pozornosti ještě zajímavá monografie o Radaru, což byla „anatomie tvůrčí skupiny“ od Václava Formánka. Díky zásahu normalizátorů byla stažena z prodeje a je téměř neznámá.

František Hudeček (7. 4. 1909 - 13. 5. 1990) jako osobnost a člověk velmi skromný a plachý, upoutal pozornost editora známek již od roku 1949. A rovnou prohlásím, že v námětech známek byl bezkonkurenčním předchůdcem Jiřího Boudy. Hudečkovy motivy nádraží, vlaků, cyklů lokomotiv, automobilů, lodí a plavidel, koněspřežní železnice atd. jsou svou precizností s věrným a perfektním, až naturalistickým, vypracováním návrhů známek nesrovnatelné. Snad právě miniaturní formát známky nutil - dokonce autora svazoval - vykreslit i ty nejmenší šroubečky na každé „mašině“. Vášeň pro přesnost; naprostá protikladnost Hudečkovy volné tvorby. Prolistujte katalog a uvidíte, že Hudečkovy známky

mají své vyhraněné téma i styl: většinou technika, elektrifikace, dopravní prostředky, vesmír, atom. A tak

se stal Hudeček fundovaným „specialistou“ známých námětů československých známek. Dlužno konstatovat, že je dělal se stejným zanícením jako s obavami, aby vyhověl své umělecké spokojenosti i požadavku.

Tiché výročí jsme prožívali přesně i před dvaceti lety. Dožíval se osmdesátin. Existuje mnoho důvodů, proč si často připomínám dobu naší společné práce. Málo jsou známé Hudečkovy literární projevy. Například jeho zápisy z deníků *Moje velká cesta v horách Ala Tau*, uveřejněné v Kulturní tvorbě. Namítáte, jakou to má souvislost. Právě coby výtvarník, byl jeden z mála, kdo si dovedl „pisemně“ zdůvodnit a obhájit svá pojetí a řešení poštovních cenin v umělecké komisi jako právě on.

„Členům umělecké komise. Pro-
miňte mi, ale nemohu akceptova-
ti vaše připomínky k mému návr-
hu k výročí Jáchymova.“ Násle-
dují dvě hustě popsané strany
s odůvodněním, za jakých podmí-
nek jeho návrh vznikl. „V případě,
že byste neuznali moje námitky
proti vašim připomínkám a mé
zdůvodnění provedení návrhu známky, prosím, abyste
se obrátili na někoho jiného, já jsem se s tím už dost
natrápil, odborné literatury (kterou příkládkám) pročel, a
časů strávil, že bych asi neměl chuti a sil ke konečnému
provedení. S pozdravem F. Hudeček.“

„Vážený příteli, zde jest návrh na razítko na ‚Noční-
ho chodce‘. Protože k Vám
je to veliká a dlouhá cesta,
posílám návrh Vašimi pro-
středky. Celý zkrehlý -
mám v ateliéru jenom
14°C - (a Uhelné sklady mi
nechtějí nic dodat) Vás
všechny, kteří jste tam
v teplotu, srdečně zdra-
vím.“ V letošním roce uply-
nulo také 40 let - osudo-
vých - od doby, kdy jsem
napsal stať Cesty a známky
Františka Hudečka
(Filatelie 8/1969). Podává,
mimo jiné „provokace“,
informaci o jeho výstavě v Síní Československého
spisovatele; měl strach z tanků, že na výstavu nikdo nesmí,
ani on. Zapomněli jsme totiž, že je v budově Svazu čs.
spisovatelů na Národní třídě, rovněž hlídané spojene-
ckým vojskem. Dodnes je mi záhadou, proč na tento
necenzurovaný článek, za který by byl tenkrát okamžitý
výhazov ze zaměstnání, nikdo neupoz-
ornil. Nestalo se tak ani po vydané
monografii Evy Petrové František
Hudeček (Obelisk, 1969), v které je
článek z Filatelie uveden na čestném
místě použité literatury.

František Gross (19. 4. 1909 -
tedy s Hudečkem rozdílné narození
o 12 aprílových dní později - 27. 7.
1985) nabízí otázku, zda jeho poštovní
známky byly inspirovány vlastním
malířským dílem. Ano i nikoliv. Jednak
byste si připadali jako v nějakém fan-
tastickém světě podivuhodných tvarů,
prostoupených výrazným koloritem
charakteristických barev, a také umě-
lých konstrukcí. Asi nejtypičtějším pří-

kladem poslouží známka s námě-
tem Umělá kytky z emise Česká
a slovenská grafika (1974). Tak
trochu jako poděkování za dlou-
holetou činnost coby předseda
umělecké komise vydavatele čs.
známek. Dnes mi to připadá
významnější než jeho vlastní
známková tvorba. „Udělat známku

není jednoduchá věc. Jen ten, kdo má smysl pro pro-
porce vlastního návrhu a pozdějšího zmenšení v rytině,
může se tu dobře uplatnit.“ Potvrzuje hollarista a spolu-
zakladatel Radaru.

Osobní oslavy odmítal: „Milý Rudolfe, srdečně děku-
ji za blahopřání k mým 70. narozeninám, a stejně děku-
ji za uznání mé nepatrné činnosti v Komisi pro umělec-
kou a ideovou hodnotu čs. známky. S pozdravem Tvůj F.
Gross.“ Opak byl ovšem pravdou. V klidu by nezanechal
nikoho, pokud bychom vyprávěli skutečné příběhy
z návštěv v pražském ateliéru (dříve Františka Tichého)
ve Vodčickově - objekt paláce Lucerny. V roce 1969 si
František Gross vydal vlastní monografii. „Našel jsem
tam po něm (Tichým) dva knoflíčky od košile, které jsem
zamontoval do malého obrázku. Ateliér není příliš velký,
ale má hodně světla, dobrý odstup, má ústřední topení
a výtah. A to je pro staršího pána řada předností.“ Mohli
jsme například přes stříšku pozorovat převlékající
modelky; téměř na dosah starého smetáku. Proč? Fran-
tiškův čtyřnohý miláček je moc rád nemě; ale smeták
miloval.

Nejraději v Grossově monografii vzpomínám na jeho
výstižné postřehy o malířích. Především o Janu Zrza-
vém. „Mám jeho obrazy dodneška velmi rád...Je to
dnes postava téměř legendární a jsem šťasten, že jsem
s ním několikrát mluvil.“ Když se dozvěděl o mém dlou-
holetém přátelství se Zrzavým, musel jsem mu vyprávět
zda je pravda vše, co se o něm povídá. Ovšem nejvíce
radostí přinášely návštěvy z chaty ve
Slapech. Kromě posouzení přiveze-
ných návrhů známek se tam dobře
jedlo i pilo; pokud se předem neroz-
hodlo, kdo bude řidičem na cestě zpět.

To, že Gross s Hudečkem patřili
k sobě, má svůj původ z jejich vzá-
jemného vztahu od třicátých let. „Uza-
vřeli jsme přátelství, které, i když se
někdy hašteříme, trvá dodnes.“ Vzpomínal
Gross; byl mu také vzorem
kumštýře. Oba patřili mezi skutečné
osobnosti, které dlouhodobě ovládali
a ovlivňovali běh a úroveň emise
našich známek.

Rudolf Fischer

RECENZIE

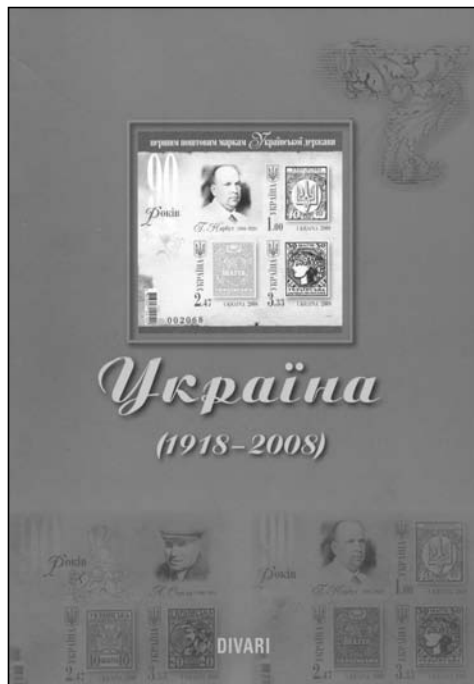
UKRAJINA 1918 – 2008

Pod týmto názvom sa na náš trh prvýkrát dostáva kompletný celofarebný 392-stranový katalóg známok a celín Ukrajiny na kvalitnom kriedovom papieri formátu 165 x 230 mm. Katalogizované sú všetky vydania Ukrajiny od roku 1918 do roku 1923 a od roku 1992 do konca roka 2008.

Zvlášť aj s vyobrazeniami sú uvedené známkové zošitky (2002 – 2008), malé tlačové listy (max. 16 známok: 1997 – 2008), známky so symbolom nominálnej hodnoty, lokálne pretlačové vydania 1918, pretlače na rakúskych a uhorských známkach 1918 – 1919, pretlače na ríšskych známkach 1941, pretlače Zakarpatská Ukrajina na maďarských známkach (1945), chustské pretlače (ČSR 1944, ČSR), lokálne a pretlačové vydania 1992 – 1993.

Poštové lístky a celinové pohľadnice od roku 1991 sú vyobrazené aj so zväčšenou natlačenou známkou.

Katalóg dopĺňajú tabuľky poštových tarífov v jednotlivých časových obdobiach od roku 1992. Záver tvorí ukrajinsko – anglický prevodný slovníček názvov farieb uvádzaných pri jednotlivých vydaniach známok a celín. Odporúčaná cena 25 eur. **AK**

ČO PÍŠU INÍ

■ FILATELIE (ČR) ■ 10/ 2009

V úvodnom, bohato ilustrovanom príspevku, venovanom hrebeňovému zúbkovaniu československých známok, A. Tekel inšpirovaný istou aukčnou položkou rozoberá jednotlivé možnosti výskytu jeho odchýliek. J. Bejsta predkladá opravenú tabuľku poštovní Českej pošty a doplní predchádzajúce dve pokračovania. V znaleckej hliadke F. Beneš pokračuje desiatou časťou o falzifikátoch typu K a bližšie sa venuje pretlači POŠTA ČESKOSLOVENSKÁ 1919 (aj s farebnými vyobrazeniami), a to na leteckých (Flugpost) a na doplatných rakúskych provizóriách. O zaujímavostiach v názvoch českých pôšt píše J. Kratochvíl. Merkúra na rakúskych novinových známkach v rubrike Nejen modrý Mauritius v druhej časti pripomína V. Houška. Hodnotiaci príspevok o veľtrhu Sběratel prináša významné informácie o jeho priebehu v nových priestoroch. O výstave Brno 2009 píše W. Müller.

V čísle sú tiež informácie o novinkách Českej pošty, inzercia, ďalšie kratšie príspevky a listáreň. Vyberateľnú prílohu tvorí pokračovanie katalógu Pofis 2009: Listinné koly v českých zemiach 1854 – 2009 autora J. Boučka.

■ PERFINY č. 2 (168)

Časopis českých a slovenských zberateľov perfinov v svojej slovenskej mutácii na obálke prináša vyobrazenie priamej identifikácie perfinu O10 OK. Úvodný príspevok M. Bachratého rieši perfinársky hľadom (príspevok so súhlasom redakcie uverejňujeme v tomto čísle). J. Kuběnka je autorom príspevku Neznáme perfiny a nové informácie. O maďarskom klubovom perfine 2009 píše T. Kotek. Perfiny na telegrame približuje M. Bachratý. Trochu iný pohľad na perfin R2 (R12) R.B. prináša J. Marenčík, ktorý je aj autorom príspevku Perfiny z frankovacích strojov. Záver tvorí 26. písomná aukcia a inzercia. (spracoval **-pem-**)

Celoštátna filatelistická a numizmatická burza

Dom kultúry – Dúbravka, Saratovská 2/A

12. decembra 2009, 8:00 hod. – 12:00 hod.

stoly: Ing. Ludovít Böhm

☎ 02/ 4329 5360

Svätopluk Šablátúra – 80 rokov

Začiatkom septembra oslávil popredný zberateľ a odborník na slovenskú a československú známku, JUDr. Svätopluk Šablátúra, krásny vek 80 rokov. A ďalšie jubileum spojené s jeho osobou je to, že je zakladateľom dabingu na Slovensku, ktorý oslavuje polstoročnicu.

Narodil sa v „péknom slovenském“ mestečku Skalica (ako sa spieva v známej pesničke), kde strávil detské roky, poznajúc sa s Pavlom Hallonom, ktorého otec bol skalickým riaditeľom školy a známym filatelistom. Tak spoločne absolvovali aj prvé krôčiky pri vtedy nových známkach rodiaceho sa Československa. A na Skalicu nedá p. Šablátúra dopustiť doteraz, rád sa sem pravidelne vracia k známym, k rodine alebo za prácou na svojej chalúpkke. Ale nezabúda na svojich rodákov a priateľov ani na filateliu. Dôkazom sú výstavy tvorcov poštových známok, usporiadaných v skalickej galérii a v múzeu, ktorých je iniciátorom. Tak sa Skaličania mohli zoznámiť napr. s tvorbou Eduarda Grečnera, Martina Činovského, Františka Horniaka alebo naposledy v auguste na spoločnej výstave s dielami akad. mal. Ivana Schurmana a Vladimíra Droppu. Mnohé slovenské mestá môžu túto jeho aktivitu len závidieť.

Poštové známky začal zbierať ako žiak gymnázia. Jeho prvým učiteľom filatelie bol pán Bureš, zakladateľ skalického klubu filatelistov, ktorý malému Svatovi poskytoval nepredané zvyšky výberov známok, ale čoskoro to mladému adeptovi filatelie nestačilo. Sám začal študovať známky podrobnejšie, začal o nich písať zistené poznatky, a tak nečudo, že ste sa mohli s jeho názormi a poznatkami o poštovej známke už v mladom veku stretnúť na stránkach vtedajších filatelistických časopisov. Neskôr svoje vysoko odborné znalosti a získané poznatky zo štúdia pravosti a fálz poštových známok zúročil pri tvorbe vynikajúceho exponátu Pozor, Falzum!, s ktorým pochodil množstvo domáciach aj zahraničných výstav. Tento exponát je skutočnou školou filatelie každého, aj vospelého filatelistu, nad listami ktorého uvidíte bádať nejedného návštevníka výstavy.

S menom Svätopluk Šablátúra sa často stretnete pri mnohých článkoch v odbornej filatelistickej tlači. Zberateľa nevynímajúc. Pravidelne publikuje svoje poznatky, získané z práce znalca a člena spoločnej komisie znalcov SČF. Ako to už býva, pri svojej znaleckej práci sa neraz dostane do sporu s inými odborníkmi na známky a zberateľmi, a tu je pán Šablátúra veru prísny a spravodlivým posudzovateľom aj nekompromisným odborní-

kom, nehľadiac naľavo či napravo, na osobu alebo funkciu. Tak sme sa mohli stretnúť s jeho názormi v otvorenom liste neznámemu falšovateľovi slovenských známok, či „známemu“ odborníkovi na slovenské známky, ktorý vypúšťal do sveta reparovaný lep alebo v mediálne známom „pripade Pytlíček“ voči funkcionárovi českého zväzu. Aj na Slovensku je známy ako tvrdý obhajca kvality slovenských známok a ocelotlače pri ich výrobe, tak je známe, ako sa postavil proti zmene spôsobu tlače nových slovenských známok a proti spôsobu, ako bol vybraný v konkurze ich dodávateľ. Ako publicista sa predstavil verejnosti aj knižkou Falošné Hradčany, neoceniteľnou pomôckou zberateľov klasických známok Hradčany, ktorú dnes budete len ťažko hľadať na pulkoch knižných predajcov. Je však aj vystavovateľom a odborníkom na ruské známky, jeho exponát ruských a sovietskych známok bol vystavovaný doma, a je zaujímavé, že na výstave v Moskve bol hodnotený a oceňovaný odborníkmi a ruskou verejnosťou vyššie než porotcami výstav doma, ale taký je už svet.

Rád sa drží svojich názorov, ktoré napriek výčitkám iných odborníkov niekedy až popravde tvrdohlavo presadzuje. Príkladom takého postupu je jeho exponát medzivojnového Československa, v ktorom mu jurymani vytýkali nezariadenie známok niektorých emisných období československej tvorby, ktoré on nepokladal pre návštevníkov za zaujímavé.

Popri svojej náročnej práci znalca, publicistu, funkcionára zväzu a vystavovateľa si neraz nájde čas na priateľský rozhovor s kýmkoľvek na bratislavskej burze, nezabudne ani na mládež a začínajúcich zberateľov cennou radou či nejakými prebytkami.

A pretože dobre pozná slovenské pomery, s pokojom odskúša pravosť niektorých predložených známok bez nároku na honorár. To hádam nepotrebuje komentár...

A na záver jedna nefilatelistická perlička: Pán JUDr. Šablátúra bol dlhoročným pracovníkom filmu a neskôr televízie ako režisér. Jeden z jeho niekdajších filmov, na ktorom pracoval ako asistent réžie bol nakrúcaný v Smoleniciach a mal názov Čisté ruky. Tento film sa v rokoch, ktoré dnes pokladáme za prekonané, dostal do trezoru ako neželaný film, ktorý nemal nikto vidieť. Želaním pána Svätopluka Šablátúra je, aby všetci tí, ktorí pracujú s poštovými známkami, od ich vzniku, cez výrobu, distribúciu až po okamih, keď skončia nalepené na liste alebo sú založené v zásobníku, mali vždy čisté ruky. Doslova.

Do ďalších rokov želaný slovenský filatelista pánovi JUDr. Svätoplukovi Šablátúrovi veľa zdravia, úspech v jeho náročnej práci a spokojnosť nad zbierkami známok.

J. Mička

SLOVAK ASSOCIATION FOR PRESERVATION OF CULTURAL MONUMENTS

Zvolenská 10, 010 08 Žilina, tel: 0911/902482, 0904/526 563

www.antikkam.sk, e-mail: antikkam@antikkam.sk

P O R I A D A **MEDZINÁRODNÉ HOBBY** **STRETNUTIA**

V budove **INGEO Žilina**, Bytčická 16 a
Reštaurácií KOTVA Predmestská 71, Žilina 500 m od nového Tesca

Nedele v roku 2010 o 7.00:

- 10.01.2010- Burza pre všetky zberateľské obory-Kotva
- 07.02.2010- Burza pre všetky zberateľské obory-Kotva
- 14.03.2010- Filatelia, Filokartia, Numizmatika-Ingeo**
- 04.04.2010- Burza pre všetky zberateľské obory-Ingeo
- 16.05.2010- Filatelia, Filokartia, Numizmatika-Ingeo**
- 06.06.2010- Burza pre všetky zberateľské obory-Ingeo
- 04.07.2010- Burza pre všetky zberateľské obory-Kotva
- 01.08.2010- Burza pre všetky zberateľské obory-Kotva
- 19.09.2010- Filatelia, Filokartia, Numizmatika-Ingeo**
- 03.10.2010- Burza pre všetky zberateľské obory-Ingeo
- 14.11.2010- Filatelia, Filokartia, Numizmatika-Ingeo**
- 05.12.2010- Burza pre všetky zberateľské obory-Ingeo

Pozývame zberateľov starožitností, mincí, bankoviek, známok, pohľadníc, nálepiek, odznakov, medailí, vyznamenaní, kníh, obrazov, porcelánu, hodín, historických zbraní, a iných zberateľských zaujímavostí.

Možnosť predaja vlastného materiálu pri prenajatí stola.

Parkovanie zdarma, zabezpečený bufet

Vstupné: osoba 1€

Prenajatie stola : 3€, 3,5€,4€ – podľa veľkostí stolov

AUKCIE • BURZY STRETNUTIA

Kalendár podujatí s uvedením ich názvu, miesta a termínu konania, prípadne ďalšími informáciami, je zostavený podľa podkladov, ktoré redakcii poskytli usporiadatelia podujatia. Za obsah a znenie informácií redakcia neručí.

KLUBOVÉ STRETNUTIA

■ **BANSKÁ BYSTRICA** - FILATELIA • Dom slovenského misijného hnutia, Skuteckého 4 • Každú druhú nedelu v mesiaci od 9.00 do 11.00 hod. ■ **BANSKÁ BYSTRICA** - NUMIZMATIKA, NOTAFÍLIA • Skuteckého 36 • Každý posledný pondelok v mesiaci od 16.00 do 17.00 hod. ■ **BRATISLAVA** - FILATELIA, NUMIZMATIKA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY I Dobrovičova ulica 14 (Suvorovov internát) • Každú nedelu od 8.00 do 12.00 hod. ■ **KEŽMAROK** - FILATELIA • Klub dôchodcov, ul. Martina Lányiho 1 • Každú prvú nedelu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **KOŠICE** - FILATELIA, TELEFÓNNE KARTY • Železničná stanica, veľká zasadačka • Každú nedelu od 9.00 hod. okrem sviatkov (júl, august možnosť zmeny termínov) ■ **LEVICE** - FILATELIA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Každú druhú a štvrtú nedelu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. • CK Junior, Sládkovičova ulica ■ **LUČENEC** - NUMIZMATIKA, NOTAFÍLIA, TELEFÓNNE KARTY a iné • Bufet Malá ryba, L. Štúra 6 (pri Lekárni) • 1. a 3. nedela v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **MALACKY** - FILATELIA, každý posledný štvrtok v mesiaci okrem júla, augusta a decembra od 17.00 do 18.00 hod., prístavba Mestského úradu, Radlinského 2751/1, I. posch., č. 112 ■ **MARTIN** - FILATELIA • Výmenné schôdzky v DO Strojár, Vajanského nám. 2 • Každý pondelok od 18.00 hod. ■ **MARTIN** - NUMIZMATIKA I Penzión Čierna pani • Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **MICHALOVCE** - FILATELIA • Dom Matice slovenskej, Masarykova 42 • druhý pondelok v mesiaci o 17.00 hod. (okrem júla a augusta) ■ **NITRA** - FILATELIA • Akadémia vzdelávania, Sládkovičova 7 (za poštu Nitra 1) • Každú prvú nedelu v mesiaci od 8.00 do 12.00 hod. • Dom Matice slovenskej, Dolnočermánska 737 • Párne utorky od 15.00 do 17.00 hod. • Stoly a vstup na oboch miestach bezplatne ■ **NOVÉ MESTO nad Váhom** - FILATELIA • Mestské kultúrne stredisko • Každý štvrtok od 18.00 hod. ■ **NOVÉ ZÁMKY** - FILATELIA • Klub dôchodcov na Podzámskej ulici • Každú druhú a štvrtú nedelu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **PIEŠŤANY** - FILATELIA, NUMIZMATIKA • Centrum voľného času Ahoj, Teplická ul. 83 • Každú nedelu od 8.30 do 10.30 hod. ■ **POPRAD** - FILATELIA I Každá prvá a tretia streda v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. v zasadačke pošty Poprad 2 (pri stanici ŽSR) na 2. posch. ■ **PREŠOV** - FILATELIA • Posádkový klub, Mukačevská 20, Sídliisko III • Každý štvrtok od 16.00 do 19.00 hod. a každú nedelu od 10.00 do 12.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - FILATELIA • Stretnutia spojené s výmenou materiálu • Dom kultúry - Kultúrne a spoločenské stredisko • Každý pondelok od 17.00 do 19.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou numizmatického materiálu • Dom kultúry - Kultúrne a spoločenské stredisko • Každá prvá streda v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. ■ **RUŽOMBEROK** - FILATELIA • Lip-tovské múzeum • Každý druhý a štvrtý štvrtok v mesiaci (okrem prázdnin) - október až marec od 17.00 hod., apríl až september od 18.00 hod. ■ **SPIŠSKÁ NOVÁ VES** - FILATELIA • klubové stretnutia Centrum voľného času ADAM, Levočská 14 • každý

párny týždeň vo štvrtok o 16.00 hod., okrem júl-august ■ **TREŇČÍN** - FILATELIA • Kultúrne centrum Dlhé Hony, ul.28. októbra 2/1168 • Každú nedelu v mesiaci od 9.00 do 11.30 hod. okrem Veľkej noci a Vianoc. V auguste 2-týždňová dovolenka ■ **TREŇČÍN** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou v Dome armády • Každý tretí štvrtok v mesiaci od 16.00 hod. (okrem veľkých prázdnin) ■ **TRNAVA** - KF Trnava • Zborová sieň ECAV (vedľa ev. kostola), Nám. SNP • Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **VRANOV n / Toplou** - VŠETKY ZBERATELSKÉ ODBORY • Vináreň Tibava, Dukiľanských hrdinov 1235 • Každú prvú nedelu po 15. v mesiaci od 10.00 do 12.00 hod. okrem prázdnin a sviatkov • Kontakt: ☎ 0905 547 950, 0911 547 950 ■ **ŽILINA** KF Žilina • Dom Matice slovenskej, Holého 11 • Každú nedelu od 9.00 do 12.00 hod. ■ (R)

REGIONÁLNE PODUJATIA

➔ 7. november 2009 BRATISLAVA

VÝMENNÉ STRETNUTIE ZBERATELOV, mince, pohľadnice, bankovky, odznaky, významania, TK, etikety, vreckové kalendáre, pivové suveníry .. Stredisko kultúry BNM, Vajnorská 21, 8.00 - 12.00 hod. Info: Jozef Morávek, ☎ 0903 474 897, e-mail: mince.znamky@azet.sk

➔ 7. november 2009 ILAVA

BURZA ZBERATELOV VŠETKÝCH ODBOROV, mince, pohľadnice, bankovky, známky, odznaky, významania, TK, etikety, vreckové kalendáre, pivové suveníry, obrazy, sklo, porcelán... Dom kultúry, od 7.00 do 12.00 hod. Info: ☎ 042/ 44555 70-72, 0902 327 655

➔ 8. november 2009 TREŇČÍN

TRADIČNÁ CELOSLOVENSKÁ FILATELISTICKÁ BURZA, Kultúrne centrum (Nákupné stredisko Družba, 1. posch.), Soblahovská 4. Od 8.00 do 13.00 hod.

➔ 15. november 2009 ŽILINA

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, filatelia, filokartia, numizmatika, INGEO, Bytčická 16, od 7.00 hod. ☎ 041/421 2977, 0904 526 563, www.antikkam.sk

➔ 22. november 2009 LEVICE

BURZA FILATELISTOV, známky, mince, pohľadnice, Kultúrny dom Junior, od 8.00 do 12.30 hod.

➔ 28. november 2009 RUŽOMBEROK

STRETNUTIE ZBERATELOV - BURZU v Gymnázii sv. Andreja poriada KF 53-02.

➔ 28. november 2009 TREŇČÍN

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATELSKÝCH PREDMETOV, EXPO CENTER, a.s., Pod sokolcami 43, 7.00 - 12.00 hod., info: ☎ 032/ 651 52 03, 0905 267 519, www.antikmedia.sk

➔ 6. december 2009 ŽILINA

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, všetky zberateľské odbory, INGEO, Bytčická 16, od 7.00 hod. ☎ 041/421 2977, 0904 526 563, www.antikkam.sk

→ 12. december 2009 BRATISLAVA

VÝMENNÉ STRETNUTIE ZBERATELOV, mince, pohľadnice, bankovky, odznaky, vyznamenania, TK, etikety, vreckové kalendáre, pivové suveníry. Stredisko kultúry BNM, Vajnorská 21, 8.00 - 12.00 hod. Info: Jozef Morávek, ☎ 0903 474 897, e-mail: mince.znamky@azet.sk

→ 12. december 2009 TRENČÍN

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATELSKÝCH PREDMETOV, EXPO CENTER, a.s., Pod sokolicami 43, 7.00 - 12.00 hod., info: ☎ 032/ 651 52 03, 0905 267 519, www.antikmedia.sk

INZERCA

■ **FILATELIA CLUB** Dolný Ohaj (okr. NZ) - výmena známok ☎ 0907 777 165, e-mail: ohaj@post.sk,

www.filateliacub.host.sk

Z-292

■ **PONUKA ZNÁMOK A MINCÍ**. www.filatelia-album.sk Z-293

■ **HLADÁM** obálky slovenských firiem s priamo natlačenou „R-nálepkou“, ponúkajte aj jednotlivé kusy. ☎ 0908 94 33 35. Z-294

■ **KÚPIM** staré pohľadnice Humenné (Homonna) a okolie, Nové Mesto n/Váhom (Vágujhely) a okolie. Peter Kolesár, M.R. Štefánika 26, 915 01 Nové Mesto n/Váhom. e-mail: kolesar.peter@post.sk, ☎ 0908 420 530 Z-295

■ **KÚPIM** alebo **VYMENÍM** staré pohľadnice a fotografie Trnavy (Nagyszombat, Tyrnau) a blízkeho okolia. ☎ 0905 965 523, info@dreddos.sk Z-296

■ **KÚPIM** prvú známku sveta (Black Penny). Ponuky na (0907 891455 alebo na marian_kovac@post.sk sken s opisom Z-297

■ **PREDÁM** známky a celiny štát ZSSR a Poľsko (Staršie a LOH celý svet. ☎ 036/622 7340 Z-298

■ **PREDÁM** nepoužitú špec. ochrannú pevnú škatulu (spodnú s výklop. stranou a vrchnú) na filat. exponát, potiahnutá látkou, poctivá remeselnícka práca (12 eur + R-poštovné). Obrázok a rozmery zašlem e-mailom. ☎ 0908/14 65 59 alebo domena-eu@post.sk Z-299

■ **KÚPIM** použité, nepoškodené slovenské TK, dobíjacie kupóny, prepaid-karty a pod., na ktorých sú už duálne spoločne vyznačené slovenské koruny aj eurá. ☎ 0908/14 65 59 alebo domena-eu@post.sk Z-300

■ **DOPLNÍM** Uhorsko, Maďarsko do r. 2000. **PREDÁM** aj kompletné zbierky (★★, ⊙) týchto krajín. ☎ 047/ 4326637, 0910 551044 Z-301

■ **KÚPIM** listiny s natlačenými, alebo nalepenými kolkami i také, ktoré boli vyradené zo súdnych, obecných a iných archívov. Mám záujem hlavne o listiny z územia Slovenska z rokov 1938-1953. Dušan Evinic, Poľská 4, 040 01 Košice e-mail: dusan.evinic@mail.t-com.sk Z-302

■ **DOPLNÍM** vydania k OH-2008 (Čína a ostatný svet, zn.★★, TL), ako aj EUROPA/CEPT 1993-2009 (zn.★★, TL, zošitky) rôznych štátov podľa chybenky, e-mail: travelers@atlas.sk Z-303

■ **HLADÁM** odznaky Výstup na Rysy 1959, 1960/II, 1968/II, 1988/1. Anton Pašteska, Bernoláková 2423/24, 901 01 Malacky, ☎ 034/772 3616 Z-304

■ **HLADÁM** ⊙ hárciky ČSR H2273-75, 2671, 2545-48, 2808, 2704 oba, 2795+2797, 2860, 2864-65 oba, 2859, 2671. Slovenské tlač 15Pt, 20, 21Pt, 23, 26, 28Pt, 33Pt výmenou za ⊙ Švajčiarsko, Nemecko a ★ Austráliu a **KÚPIM** na dobierku katalógu ČSR+ČR+SR špeciál do konca roka 2008. Ivan Roudenský, Poste restante 062 01 Starý Smokovec Z-305

■ **DOPLNÍM** vašu zbierku ★★ známok Španielska, Monaka, Vatikánu, Francúzska a Maďarska z rokov 1960-2005. Chybenka podľa katalógu Michel. ☎ 052/452 4871 Z-306

■ **PREDÁM** tel. karty Slovenska a zápalkové škatulky. M. Halász, Ovručská 12, 040 22 Košice e-mail: milhal@centrum.cz Z-307

■ **PREDÁM, KÚPIM** alebo **VYMENÍM** pamätne 2-eurové mince všetkých štátov eurozóny v kvalite 0/0, PP a úložný materiál. e-mail mstrbirnsky@r3.robnur.net.sk tel: 0905 403 408 Z-308

■ **PREDÁM** nemecké kolónie, bohatý výber, aj iné európske štáty a pohľadnice. Podrobne na www.filatelia-znamka.sk. Ing. M. Blahuta, J. Stanislava 5, 84105 Bratislava, ☎ 0910 22 21 35 Z-309

■ **PREDÁM** komplet prvých desať ročníkov (1995 - 2004) mesačníka Zberateľ. Cena 130 eur ☎ 0908 027 603, 056 64 244 71 Z-310

■ **KÚPIM** za dvojnásobok alebo **VYMENÍM** (z lokality Zemplín) tieto turistické známky: č.23 - Žiarska chata do r. 2005, č.93 - (nie 96) Východná vysoká, č.94 - Jahňací štít do r. 2006, č.97 - Slavkovský štít do r. 2006, č.98 - Predné Solisko do r. 2006, č.157 - Vlkoinec - dedičstvo (s makceno na e), Výročné 2004: Hody Rajceke Teplice, Vydra Čierny Balog, 70 rokov Bilikovej chaty, VIII. roč. Country folk fest Liptovský Hrádok (nie country), Športovo- zábavný deň - Vtíz; Výročné 2008 20 rokov N. P. Malá Fatra, Putovná 2004 Terchová. ☎ 0908 027 603, 056/64 244 71 Z-311

■ **KÚPIM** R-nálepký s poradovým číslom 1 alebo vymením za zberateľský materiál. Ladislav Iván, Malé Domky 12, 034 01 Ružomberok ☎ 044/ 432 8189, e-mail: lacoivan@naex.sk Z-312

■ **VYMENÍM** za odznaky, mince, bankovky alebo predám v zábrne pivové etikety zaniknutého košického pivovaru BAUERNEBL rôzne druhy a viac kusov. ☎ 055/ 623 4138, 0908 108 287. Z-313

■ **PREDÁME** zbierku 77 ks futbalových odznakov SLOVAN Bratislava z r. 1919-1999. Slov. numizmatická spoločnosť, Hlavná 68, 040 01 Košice, ☎ 055/678 7054 večer. Z-314

■ **KÚPIM** akékoľvek doklady pošty s pečiatkou Boleráz, príp. Bélaház. ☎ 0907 891455 Z-315

■ **KÚPIM** ★★ slovenské automatové známky z roku 2005, AT 1/19, AT 1/20 prichter@pobox.sk ☎ 0903 671 851 Z-316

■ **KTO DOPLNÍ ZSSR** do roku 1991. **KÚPIM** známky s motívom amerických prezidentov ☎ 0911 283349 Z-317

■ **PREDÁM** časopisy FILATELIE roč. 1962-72, 1962-64 viazané. ☎ 0902 304 768 Z-318

■ **PREDÁM** partiu zn. ★★, ⊙, ⊕ Čs., Slov., Čam, Európa, svet, jednotliv. i kpl. série, motívy, R-prov. a iné zaujím. v kat. hodn. výše 500 € za 80 €. ☎ 02/5443 5590 Z-319

■ **PREDÁM** vcelku alebo aj samostatne pamätne mince SR. MPŠK 1 až 37, kvalita 0/0 a zlaté mince ZŠK 1 až 7. Ponúkajte. (0908 54 70 70, ramoklah@post.sk Z-320

■ **PREDÁM** nové album, listy ČSR I Schaubek v perových doskách. ☎ 041/ 7631 480 Z-321

■ **KÚPIM, PREDÁM** alebo **VYMENÍM** ⊙ známky Švajčiarska, ★★ Chorvátska. ☎ 02/ 4333 4797 Z-322

www.postoveznamky.sk

aktuálne burzy, výstavy, aukcie a iné podujatia, najnovšie poštové známky, odborné články + možnosť upozornovania na blížiace sa burzy a ďalšie podujatia

www.postoveznamky.sk

NOVEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Zberateľské materiály a pomôcky ponúkané v tejto rubrike možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ alebo ich objednať písomne, e-mailom, prípadne aj telefonicky (➔ pozri informácie na 2.strane) **Novozaradené položky sú zvýraznené.**

ZNÁMKY / HÁRČEKY / BLOKY - rôzne námety ★★

Afganistan 1968, Archeológia, 1037-1038	0,99 / 30,-
Afganistan 1969, Turizmus, 1048-1050	1,86 / 56,-
Afganistan 1969, Archeológia, 1051-1053	0,99 / 30,-
Afganistan 1969, Telekomunikácie - UIT, 1061-1062	0,86 / 26,-
Afganistan 1969, Fauna, 1063-1065	2,65 / 80,-
Afganistan 1969, Prvý výstup na Mesiac, 1066-1069	1,46 / 44,-
Argentína 1978, Vtáky, 1347-1351	6,50 / 195,-
Austrália / Christmas Isl. 1994, Čínsky rok psa, Bl. 8	1,70 / 51,-
Austrália 1999, Nový rok 2000 - hologram, 1868	1,33 / 40,-
Azerbajdžan 2009, Motýle, 2 zn.	1,49 / 45,-
Bielorusko 2009, Rok Zeme, H	1,82 / 55,-
Bielorusko 2009, 65. výr. oslobodenia, H	0,99 / 30,-
Belgicko 2009, Poštárske autá, 5 zn.,	5,55 / 167,-
Bermuda 1964, LOH Tokio, 184	0,30 / 9,-
Brit. Virgin Isl. 2000, Panovníci Anglicka, Bl. 99	7,30 / 220,-
Ciskei 1981, Prezident a štátne symboly, 1-4	3,16 / 95,-

Ciskei 1982, Fauna, 30-33	1,99 / 60,-
Dominika 1969, Medzinár. org. práce, 257-259	0,55 / 16,-
Filipíny 1981, Návšteva pápeža Jána Pavla II., Bl. 15	5,97 / 180,-
Filipíny 1992, Šachová olympiáda v Manille, Bl. 45	2,32 / 70,-
Fr. Polynézia 2009, Hasiči, 2 zn.	3,75 / 113,-
Fr. Polynézia 2009, Podmorský život, 3 zn.	5,60 / 169,-
Fr. Polynézia 2009, Podmorský život, H	5,60 / 169,-
Fr. Polynézia 2009, Rok astronómie, 1 zn.	2,55 / 77,-
Ghana 1966, MS vo futbale Anglicko, Bl. 22	22,50 / 677,-
Ghana 1967, Výskum vesmíru, Bl. 26	2,52 / 76,-
Ghana 1967, Deň OSN, Bl. 28	6,30 / 190,-
Ghana 1969, 3. výr. revolúcie, Bl. 36	1,99 / 60,-
Ghana 1969, Medz. rok ľudských práv, Bl. 35	2,49 / 75,-
Gibraltar 1989, 50 rokov voj. regimentu, Bl.	3,30 / 100,-
Gibraltar 1990, 150 rokov prvej známky, Bl. 15	2,98 / 90,-
Gibraltar 1986, 100 rokov prvej známky, Bl. 9	1,82 / 55,-

Gibraltar 1995, 50 r. skončenia vojny, Bl. 21	2,65 / 80,-
Gibraltar 2002, 50 r. korunovácie Alžbety II., Bl. 49	4,65 / 140,-
Horná Volta 1973, 10. výr. smrti J. F. Kennedyho, Bl. 16	3,30 / 100,-
Horná Volta 1973, 50 rokov Interpolu, Bl. 18	2,48 / 75,-
Irak 1984, S. Hussein, Bl. 38	3,98 / 120,-
Japonsko 1957, Týždeň filatelie, 673	1,99 / 60,-
Japonsko 1962, Týždeň filatelie, 792	1,32 / 40,-
Japonsko 1963, Týždeň filatelie, 821	0,83 / 25,-
Japonsko 1965, LOH Tokio, Bl. 73	3,98 / 120,-
Jordan 1969, Arabské kone, 698-700	8,63 / 260,-
Jordánsko 1970, Šport, 780-785	7,27 / 220,-
Južná Afrika 1979, 100 r. vojny s kmeňom Zulu, Bl. 7	2,--- / 60,-
Laos 1963, Sto rokov Červeného kríža, Bl. 32	4,65 / 140,-
Luxemburg 2006, Šachový turnaj, 1 zn.	1,66 / 50,-
Luxemburg 2009, 150. výr. železnice, 3 zn.	8,10 / 244,-
Luxemburg 2009, Europa - Rok astronómie, 2 zn.	2,15 / 65,-
Maďarsko 2009, Ochrana polárnych oblastí, 4 zn.	4,20 / 126,-
Nepál 1981, Sto rokov známky, Bl. 2	1,99 / 60,-
N. Caledonia 2009, Rok astronómie, 1 zn	1,99 / 60,-
N. Caledonia 2009, Ryby, 3 zn	3,99 / 120,-
N. Caledonia 2009, Vtáky, 3 zn	3,99 / 120,-
Pakistan 1979, Rok dieťaťa - detská kresba, Bl. 5	2,15 / 65,-
Palau 1986, Mušie, 149-153	2,65 / 80,-
Palau 1987, Mušie, 192-196	3,65 / 110,-
Palau 1988, Mušie, 230-234	5,31 / 160,-
Palau 1989, Mušie, 273-277	3,32 / 100,-
Papua New Guinea 1985, Ceremoniálne stavby, 492-495	2,15 / 65,-
Pitcairn 2007, WWF - chránené vtáky, 4 zn.	6,14 / 185,-
Poľsko 2009, Europa - Rok astronómie, 1 zn.	1,49 / 45,-
Rakúsko 2006, Kozmický prach na známke, Bl. 32	5,30 / 160,-
Rakúsko 2008, Kvet - Encián (vyšívaná známka), 2773	4,90 / 148,-

UNITED NATIONS DAY
24th OCTOBER 1967

NOVEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Rakúsko 2008, Venuša z Willendorf, 1 zn.	4,87 / 146,-
Rakúsko 2009, Rímske pamiatky (spoločné vydanie so Slovenskom)	1,80 / 54,-
Rusko 2009, N. V. Gogol - 200. výr. narodenia, 2 + H	2,82 / 85,-
Rusko 2009, A. S. Popov - 150. výr. narodenia, H	1,20 / 36,-
Rusko 2009, Zbrane, 4 zn.	2,19 / 66,-
Rusko 2009, Ladoborce, 4 zn.	2,19 / 66,-
Rusko 2009, Katarína I., H	1,99 / 60,-
Rusko 2009, Europa - Rok astronómie, 1 zn.	0,60 / 18,-
Rusko 2009, Hydrometeorológia, 2 zn.	0,99 / 30,-
Rusko 2009, Republiky (Čečenská, Tomská, Ingušská), 3 zn.	1,66 / 50,-
Severný Jemen 1968, K. Adenauer, 734-736	7,50 / 226,-
Siera Leone 1988, Lode, Bl. 80	2,99 / 90,-
Srbsko 2007, Šport - kone, 4 zn.	3,80 / 115,-
Srí Lanka 1973, Nástenné maľby, 433-436	3,58 / 108,-
S. Tomé é Príncipe 1979, Kvety, Bl. 33	7,96 / 240,-
St. Helena 1987, Zriedkavé rastliny, 469-472	6,64 / 200,-
St. Helena 2005, Panovanie Alžbety I. (1533-1603), 939-946	7,96 / 240,-
Sudán 1999, Výročie oslobodenia, 525-527	5,47 / 165,-
SWA 1976, Drobná fauna Afriky, 420-422	4,95 / 150,-
Španielsko 2008, Majáky, PL (6 zn.)	6,52 / 196,-
Togo 1964, Kampaň na záchranu Núbijských pamiatok, Bl. 14	2,65 / 80,-
Togo 1967, 20 r. UNESCO - Hudobníci, Bl. 28	3,33 / 100,-
Transkei 1978, Histor. fajky, 33-36	2,15 / 65,-
Transkei 1978, Spracovanie mohéru, 37-40	1,80 / 55,-

Transkei 1986, Rôzne druhy aloe, 185-188	1,66 / 50,-
Tuvalu 1980, Výstava zn. London 1980	1,66 / 50,-
Ukrajina 2009, Ochrana ľadovcov, 2 zn.	2,15 / 65,-
Ukrajina 2009, N. V. Gogol - 200. výr. narodenia, H (2 zn.)	1,20 / 36,-
Ukrajina 2009, ZOO Kyjev, H	1,20 / 36,-
Ukrajina 2009, T. Ševčenko, 3 zn.	1,49 / 45,-
Vietnam 2008, Sladkovodné ryby, 3 zn.	2,15 / 65,-
Vietnam 2008, LOH Peking, 4 zn.	2,49 / 75,-
Venda 1982, Poľnohospodárstvo, 54-57	1,66 / 50,-

Wallis et Futuna 2009, Ryby, 2 zn.	2,40 / 72,-

Západný Berlín

		€/ Sk
659	750 rokov mesta Spandau	0,70/ 21,-
660-663	Historické motorové vozidlá	2,80/ 84,-
664-665	Podpora športu	1,60/ 48,-
666	100 r. Berlínskej filharmónie	0,70/ 21,-
667	250 r. emigrácie v Prusku	0,50/ 15,-
668-672	Priemysel a technika (výplatné)	8,40/253,-
678-679	Moderné maliarstvo	1,60/ 48,-
680-683	Záhradné ruže	3,90/117,-

684	250. výr. nar. staviteľa C.G. Langhansa	1,---/ 30,-
685-687	Berlínske pohľady	3,---/ 90,-
688	Vianoce 1982	0,70/ 21,-
689-692	Historické mestské vodné pumpy	4,30/129,-

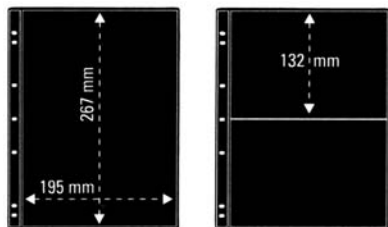
693	150 r. telegrafického spojenia Berlin-Koblenz	1,30/ 39,-
694-697	Historické motocykle	4,50/135,-
698-699	Podpora šporu	2,80/ 84,-
700	300. výr. nar. maliara A. Pesneho	0,70/ 21,-
701	100. výr. nar. maliara a spisovateľa J. Ringelnatza	0,70/ 21,-
702	Medzinárodná rozhlasová výstava (IFA)	1,20/ 36,-
703-706	Ohrozené alpské kvety	3,70/111,-
707	Vianoce 1983	0,70/ 21,-

STÁLA PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Listy do krúžkového zakladača zn. PRINZ

z čiernej plastickej fólie s rôznym počtom riadkov (1 – 7), s celošírkovými priesvitnými okienkami na vkladanie poštových známok a s delenými okienkami na zasúvanie telefónnych kariet a poštových lístkov.
Využitelná plocha 195 x 267 mm.

Cena za 1 ks ľubovoľného vyhotovenia 0,86 € / 26 Sk

Krúžkový zakladač s kazetou na albumové listy A 4 v euroobale

Albumové listy so známkami sú uložené prehľadne a bezpečne.

Povrch je z hnedej plastickej fólie

Krúžkový zakladač 9,46 € / 285 Sk

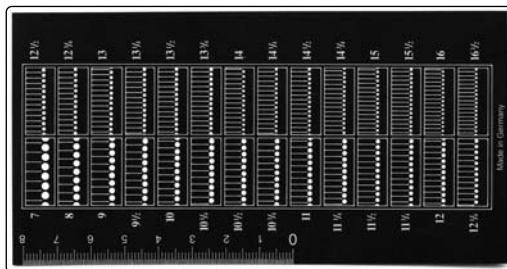
Kazeta 9,79 € / 295 Sk

Cena za komplet 18,25 € / 550 Sk

Názov krajiny (samolepka) 0,82 € / 25 Sk

ZÚBKOMER

1,95/ 58,-

NOVINKY

Celofarebný špecializovaný katalóg SLOVENSKO 1993-2008. 224 strán, všetky vydania oficiálneho vydavateľa poštových cien Slovenska a ďalších predmetov zberateľského záujmu

á 13,90 € / 419,- Sk

ZBERATEĽ: SLOVENSKO 1939 – 1945, celofarebný, ceny v eurách

1,60 €

ZBERATEĽ: Cenník ČSR 1945 – 1992

0,50 €

KATALÓGY MICHEL

Nové nepoužité: Európa 2008

1 - Stredná Európa 48,- /1446,-

Použité: Európa 2007

3 - Južná Európa 23,- /693,-

4 - Juhozápadná Európa 23,- /693,-

Nemecko 2007/2008

18,- /542,-

Zámorie

3 – Južná Amerika 2005 32,- /964,-

Perové dosky

Originál Schaubek (modré, vínovočervené)

– použité, zachovalé á 28,54 € / 860,- Sk

Bez nápisu Schaubek (modré, vínovočervené,

zelené, čierne) – nové á 21,57 € / 650,- Sk

Dr. U. Ferchenbauer: Österreich 1850-1918,

6. vydanie, 2000 150,-/4519,-

STÁLA PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Katalógy

Špecializované netto katalógy ZBERATEĽ – SLOVENSKO

(známky, celiny, FDC, COB, CDV, NL, ZZ, CSO, CM, PT):

Roky 1993-1994	1,90 € / 57,-
Roky 1995-1996	1,90 € / 57,-
Roky 1997-1998	1,90 € / 57,-
Rok 1999	1,25 € / 38,-
Roky 2000-2001	1,90 € / 57,-
Rok 2002	1,25 € / 38,-
Rok 2003	1,25 € / 38,-
Rok 2004	1,25 € / 38,-
Rok 2005	1,25 € / 38,-
Rok 2006	1,25 € / 38,-
Rok 2007	1,25 € / 38,-
Rok 2008	1,25 € / 38,-

O. Földs: Slovensko 1939 – 1945, špecializovaný katalóg známok a celín 12,94 € / 390 Sk
Príloha: číslovaná PT so známkou z hárčeka Detom

Euro-Katalog, mince a bankovky 2009, Leuchtturm vo farbe, 420 str., všetky vydania štátov Eurozóny 7,50 € / 225,-

Novotný: Mince Jozefa I. 1705-1711 a Františka II.- Rákocziho 1703-1711	6,47 € / 195,-
Novotný: Mince Karla VI. 1711-1740, I. vydanie	8,79 € / 265,-
Novotný: Mince Márie Terézie 1740-1780 (II. doplnené vydanie 2001)	12,95 € / 390,-
Novotný: Mince Františka Lotrinského, (1745-67), (1766-80)	8,29 € / 250,-
Novotný: Mince Jozefa II 1765-1790 a Leopolda II 1790-1792	7,96 € / 240,-
Novotný: Mince Františka I. 1792-1835	13,24 € / 399,-
Novotný: Mince Ferdinanda V. (1835-1848), 2006	6,14 € / 185,-
Novotný: Mince Františka Jozefa I. (1848-1916), nové vydanie r. 2006	12,95 € / 390,-
Novotný: Mince Leopolda I. (1657-1705)	10,95 € / 330,-
Novotný: Papierové platidlá ČSR 1918-92, ČR+SR 1993-2007	12,11 € / 365,-
Novotný: Mince Československa, ČR, SR, XV. vydanie 1918-2010,	13,80 € / 415,-

Kol. autorov: Mince Františka II., 1792-1835 6,47 € / 195,-

Ponúkame albumové listy, Pofis aj formátu A 4:

- s nápisom SLOVENSKO	0,16 € / á 5,-
- bez nápisu	0,13 € / á 4,-
- so štvorcovou podtlačou (len formát Pofis)	0,13 € / á 4,-

Zásobníky na známky, havidky

Zásobník Lindner, A 4, čierne listy,	
16-listový	16,26 € / 490,-
30-listový	25,90 € / 780,-
Havidky čierne, šírka 28, 32, 35, 38, 40, 50, 52,	
59, 60, 70, 85, 90 mm - balíček	1,99 € / 60,-
Havidky čierne na PL:	
ležaté, veľkosť 170x120 mm	- ks 0,49 € / 15,-
stojaté, veľkosť 120x180 mm	- ks 0,49 € / 15,-
ležaté, veľkosť 185x135 mm	- ks 0,63 € / 19,-
stojaté, veľkosť 135x185 mm	- ks 0,63 € / 19,-
Havidky biele na PL:	
ležaté, veľkosť 170x120 mm	- ks 0,49 € / 15,-
stojaté, veľkosť 120x170 mm	- ks 0,49 € / 15,-
stojaté, veľkosť 135x185 mm	- ks 0,63 € / 19,-
ležaté, veľkosť 185x135 mm	- ks 0,63 € / 19,-

Zásobníky na mince

Zásobník 10-listový, možnosť doplnenia	
listov (3 alebo 4 otvory)	12,11 € / 365,-
Náhradné listy	
12-okienkové 55x53 mm	- 1 list 0,99 € / 30,-
20-okienkové 41x42 mm	- 1 list 1,09 € / 33,-
30-okienkové 31x35 mm	- 1 list 1,16 € / 35,-

Zásobníky na FDC (celistvosti)

Do veľkosti 190 x 120 mm. Dosky sú z plastovej fólie, vatované. Fóliové listy (50 ks) sa plnia zhora a obsahujú čiernu papierovú vložku.
Farby: zelená, modrá, čierna a červená 12,94 € / 390,-

Pinzety a lupy

Pinzeta Prinz-Solingen alebo Lindner (špicatá, lopatkovitá alebo okrúhla), kus	2,82 € / 85,-
Pinzeta Lindner, lopatkovitá zahnutá	5,14 € / 155,-
Pinzeta lopatkovitá alebo špicatá, dĺžka 150 mm	8,63 € / 260,-

Ďalšie lupy podľa Zberateľa 9, 10/2005
alebo na www.zberatel.com

Filatelistické nálepky

Nálepky firmy LINDNER 1000 ks - balíček á 2,12 € / 64,-

Obaly na albumové listy

Formát A 4 (tzv. Euroobal) - 10 ks 0,49 € / 15,-

PONUKA ALBUMOVÝCH LISTOV

SLOVENSKO € / Sk				
Rok	I. časť		II. časť	
	BZ	Z	BZ	Z
1993	0,63 / 19,-	2,48 / 75,-	1,06 / 32,-	3,98 / 120,-
1994	0,63 / 19,-	2,48 / 75,-	1,59 / 48,-	6,14 / 185,-
1995	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,59 / 48,-	5,80 / 175,-
1996	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,79 / 54,-	6,47 / 195,-
1997	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,75 / 53,-	7,30 / 220,-
1998	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,75 / 53,-	7,30 / 220,-
1999	0,69 / 21,-	2,48 / 75,-	1,95 / 59,-	8,13 / 245,-
2000	0,56 / 17,-	2,15 / 65,-	1,59 / 48,-	6,14 / 185,-
2001	1,06 / 32,-	3,15 / 95,-	1,59 / 48,-	7,13 / 215,-
2002	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	2,48 / 75,-	9,46 / 285,-
2003	0,92 / 28,-	2,82 / 85,-	2,65 / 80,-	10,12 / 305,-
2004	0,56 / 17,-	2,15 / 65,-	1,75 / 53,-	7,30 / 220,-
2005	0,59 / 18,-	2,25 / 68,-	2,15 / 65,-	8,13 / 245,-
2006	0,69 / 21,-	2,29 / 69,-	2,25 / 68,-	8,36 / 252,-
2007	1,12 / 34,-	3,65 / 110,-	1,79 / 54,-	5,47 / 165,-
2008	1,33 / 40,-	4,32 / 130,-	2,99 / 90,-	9,46 / 285,-

**I.časť : základné známky a hárčeky,
II.časť : PL, varianty popónov a známky z hárčekov**
Pri objednávaní prosíme vždy uviesť ročník, jeho časť (I. alebo II.) a formát (Pofis alebo A 4) !
Listy ponúkame bez zasklenia (BZ) a zasklené (Z).
Formáty: Pofis a A 4. Ceny sú rovnaké!

SLOVENSKO 1939-1945 € / Sk	
základný rad, 17 listov	
BZ 4,48 / 135,-	Z 14,10 / 425,-

PROTEKTORÁT ČECHY A MORAVA 1939-1945 € / Sk	
základný rad, 12 listov	
BZ 2,15 / 95,-	Z 10,62 / 320,-

ČESKOSLOVENSKO 1918-1939 € / Sk	
základný rad, 32 listov	
BZ 8,49 / 256,-	Z 26,55 / 800,-
Letecké, Novinové, Doplatné, SO... základný rad	
BZ 3,71 / 112,-	Z 11,61 / 350,-

Čisté albumové listy A4 s nápisom	
Československo, Slovensko, Slovensko 1939-1945, Protektorát Čechy a Morava 1939-1945, Československo 1919-1939 Česká republika	
kus 0,16 / 5,-	

ČESKOSLOVENSKO € / Sk				
Rok	I. časť		II. časť	
	BZ	Z	BZ	Z
1945	1,59 / 48,-	5,97 / 180,-	0,59 / 18,-	0,99 / 30,-
1946	0,53 / 16,-	1,82 / 55,-	0,26 / 8,-	0,99 / 30,-
1947	0,53 / 16,-	1,82 / 55,-	1,06 / 32,-	3,81 / 115,-
1948	1,06 / 32,-	3,65 / 110,-	1,59 / 48,-	5,47 / 165,-
1949	0,79 / 24,-	2,65 / 80,-	0,53 / 16,-	2,15 / 65,-
1950	1,06 / 32,-	3,81 / 115,-	-	-
1951	1,06 / 32,-	3,65 / 110,-	-	-
1952	1,85 / 56,-	6,30 / 190,-	-	-
1953	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	-	-
1954	1,12 / 34,-	3,81 / 115,-	-	-
1955	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	-	-
1956	1,06 / 32,-	3,65 / 110,-	-	-
1957	1,32 / 40,-	4,64 / 140,-	0,53 / 16,-	1,65 / 50,-
1958	1,32 / 40,-	4,48 / 135,-	0,53 / 16,-	1,65 / 50,-
1959	1,39 / 42,-	4,64 / 140,-	-	-
1960	1,59 / 48,-	5,47 / 165,-	-	-
1961	1,85 / 56,-	5,80 / 175,-	-	-
1962	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	0,63 / 16,-	1,82 / 55,-
1963	1,59 / 48,-	5,31 / 160,-	-	-
1964	1,59 / 48,-	5,31 / 160,-	-	-
1965	2,15 / 65,-	7,46 / 225,-	-	-
1966	2,15 / 65,-	7,13 / 215,-	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-
1967	1,82 / 55,-	6,47 / 195,-	1,65 / 50,-	5,64 / 170,-
1968	2,48 / 75,-	8,63 / 260,-	3,65 / 110,-	11,61 / 350,-
1969	1,72 / 52,-	6,47 / 195,-	2,65 / 80,-	9,29 / 280,-
1970	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	3,98 / 120,-	12,94 / 390,-
1971	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	2,65 / 80,-	9,29 / 280,-
1972	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	2,15 / 65,-	7,80 / 235,-
1973	1,59 / 48,-	4,97 / 150,-	3,48 / 105,-	11,61 / 350,-
1974	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	6,04 / 182,-	19,08 / 575,-
1975	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	6,30 / 190,-	19,75 / 595,-
1976	1,49 / 45,-	4,97 / 150,-	1,99 / 60,-	6,97 / 210,-
1977	1,82 / 55,-	6,97 / 210,-	6,47 / 195,-	21,57 / 650,-
1978	1,99 / 60,-	7,80 / 235,-	2,48 / 75,-	7,80 / 235,-
1979	1,49 / 45,-	5,14 / 155,-	3,15 / 95,-	10,78 / 325,-
1980	1,82 / 55,-	6,47 / 195,-	2,65 / 80,-	8,46 / 255,-
1981	1,82 / 55,-	6,47 / 195,-	2,82 / 85,-	9,12 / 275,-
1982	2,32 / 70,-	8,46 / 255,-	2,82 / 85,-	9,79 / 295,-
1983	1,65 / 50,-	6,47 / 195,-	2,82 / 85,-	9,12 / 275,-
1984	1,65 / 50,-	6,30 / 190,-	3,15 / 95,-	10,78 / 325,-
1985	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	2,65 / 80,-	8,46 / 255,-
1986	1,49 / 45,-	4,97 / 150,-	3,48 / 105,-	11,61 / 350,-
1987	1,49 / 45,-	5,14 / 155,-	3,98 / 120,-	13,11 / 395,-
1988	2,15 / 65,-	7,80 / 235,-	2,98 / 90,-	10,29 / 310,-
1989	1,49 / 45,-	4,97 / 150,-	1,49 / 45,-	5,80 / 175,-
1990	1,12 / 34,-	4,14 / 125,-	1,92 / 58,-	6,80 / 205,-
1991	0,79 / 24,-	2,82 / 85,-	2,65 / 80,-	8,46 / 255,-
1992	0,79 / 24,-	2,82 / 85,-	0,65 / 46,-	5,80 / 175,-
L,D,N	3,45 / 104,-	10,78 / 325,-	2,92 / 88,-	9,12 / 275,-

NOVEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

NOVEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Ukážky z dnešnej ponuky námetových emisií ★★ (str. 40 – 41)

F A R O S 2 0 0 8

215267